

NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

.....sz. napirendi pont

Iktatószám: 136-8/2009.szám

Az előterjesztés törvényes:

dr. Barta László

J A V A S L A T

**Nógrád Megye Önkormányzatának
2009. évi költségvetésére**

Készült: a közgyűlés 2009. február 12-ei ülésére
Az előterjesztést előkészítette: Telek Nándorné

Tisztelt Közgyűlés!

Nógrád Megye Önkormányzata 2009. évi költségvetésének javaslata a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény, az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény, valamint annak végrehajtására kiadott egyéb jogszabályok alapján, a 2008. novemberi ülésen a 123/2008.(XI.27.) Kgy. határozattal elfogadott 2009. évi költségvetési koncepció rendező elveinek figyelembe vételével került összeállításra.

Az előterjesztés az előző évek gyakorlatának megfelelően a testület előzetes döntéseire, az intézményi információkra, a hivatal által bekért részletes számítási anyagokra, a januárban lefolytatott konzultációkon egyeztetettekre építve került összeállításra, figyelembe véve azonban a közelmúltban kialakult pénzügyi-gazdasági válság következtében romló gazdálkodási körülményeket is.

A megyei reprezentatív szakszervezetekkel a költségvetési tervezet egyeztetésére a bizottsági üléseket megelőzően kerül sor.

Az intézményi konzultációkon elhangzottak és az ott jegyzőkönyvben rögzítettek pénzügyi vonzatának egy része már figyelembe vételre került a keretszámok kialakításánál. A hiány nagyságrendje miatt az önkormányzati feladatellátás likviditásának folyamatos biztosítása érdekében szükségessé vált azonban további finanszírozási keret zárolása is. Az intézmények által felvetődött további egyéb kérdések, jelzett felújítási, fejlesztési témák megoldására csak évközben, a pénzügyi lehetőségek, pályázatok és egyéb források alakulásának függvényében látunk lehetőséget visszatérni.

Ahogy az már a koncepció beterjesztésekor is érzékelhető volt és jelzésre is került, az **Országgyűlés által elfogadott 2009. évi költségvetési törvényt** és az elkövetkező hosszabbtávú időszak gazdaságpolitikáját is jelentősen befolyásolja az elmúlt év utolsó negyedében kialakult nemzetközi pénzügyi válság, a világgazdasági mutatók egyértelmű kedvezőtlené válása, ami Magyarország gazdasági helyzetében is erőteljesen érződik. Az elmúlt pár hónap tényadatai egyértelműen jelzik az eurózóna makrogazdasági adatainak romlását, a gazdasági folyamatok számottevő gyengülését. A nemzetközi folyamatoktól a magyar gazdaság sem tud független lenni, mivel az export súlya a GDP-n belül jelentős mértékű. A kialakult gazdasági restriktió hatásaként a munkanélküliség egyértelműen növekvő tendenciája érzékelhető. Hazánk eladósodottsága jelentős, emiatt drágábbá válik annak finanszírozása is. A pénzügyi rendszer stabilitásának biztosítása érdekében felvett 25 milliárd eurós hitelcsomag ellenére továbbra sem látszik jelentős áttörés a magyar gazdaságban. Mindezekhez igazodva kerültek összeállításra, és december közepén a Parlament által elfogadásra az államháztartás keretszámai, annak főbb irányvonalai. A jelenlegi költségvetés szerint 2009-ben néhány terület kivételével (pl.: nyugdíj, az uniós források felhasználását lehetővé tevő társfinanszírozás) nem várható növekedés. A kialakult válsághelyzetre hivatkozva – a versenyképesség javítása érdekében tervezett munkáltatókat terhelő bérjárulékok csökkenése – az adórendszer módosítására vonatkozó javaslat visszavonásra került. A költségvetés 4,5 % körüli inflációval, 2,6 %-os államháztartási hiánnyal számolt. A fogyasztásnál 3 %, a reálbéreknél pedig 2,7 % körüli csökkenés prognosztizált.

A költségvetés elfogadását követően a világgazdasági kilátások azonban lényegesen rosszabbul alakulnak, mint ahogy az ősszel jelzésre került, így a költségvetésben rögzített 0,9 %-os GDP visszaeséssel szemben 2-3 % körüli is lehet a csökkenés, a tervezett infláció

sem tartható, így már január közepén látható volt, hogy várhatóan új gazdasági prognózis készítésére kell számítani. A költségvetési hiány szinten tartásához további kiadások csökkentésére, bevételek növelésére lenne szükség. Ezt a helyzetet csak tovább nehezíti a közelmúltban kialakult és hazánkba is begyűrűző – szinte Közép-Európa valamennyi országát érintő – gázellátási válság, melyet a január első felében jelentkező kedvezőtlen időjárás is sújtott.

A központi forrásoktól erőteljesen függő helyi önkormányzatok helyzetét is jelentősen befolyásolják a költségvetést érintő kényszerű megszorítások. Az eredeti költségvetés központi pénzügyi szabályozásának egyik kiemelt feladata a települési önkormányzatok ösztönzése a segélyek munkával történő kiváltásában. Az elérendő célok között meghirdetett "Új Tudás – Műveltség Mindenkinél" programban azonban a tervezetthez képest kényszerű visszalépés várható.

A közszférát érintően 2009-ben a bérek nem növekednek és a 13. havi illetmény kifizetésére sem tartalmaz fedezetet a központi költségvetés. Az elkülönített céltartalék terhére jelzett évközi várható differenciált kereset kiegészítés megvalósítására a napokban jelent meg a végrehajtási rendelet, így annak sem a várható központosított támogatása, sem a kiadási vonzata jelenleg nincs a költségvetési keretszámokba beépítve. A kereset kiegészítés arányaiban a kisebb jövedelemmel rendelkezők számára jelent majd többletjövedelmet, mértéke azonban nem haladja meg éves szinten a 180 ezer Ft/fő összeget.

A figyelembe vehető kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum 2009. évre megállapított összege 69.000,- Ft-ról 71.500,- Ft-ra nő. A közalkalmazotti pótlékalap 20.000,- Ft, a pedagógusok kiemelt munkavégzéséért járó kereset-kiegészítése továbbra is 5.250 Ft/fő/hónap, a pedagógus szakkönyv támogatás összege – egyikhez sem kapcsolódik közvetlen központi forrás – változatlanul 14.000 Ft/fő/év. A közalkalmazotti törvényhez kapcsolódó ágazati szintű jogszabály módosítások több esetben tartalmaznak költségvetési vonzattal járó többletkiadásokat, melyek érintenek besorolásokat, pótlék mértékeket. Ezek központi forrásból történő megtérítéséről azonban jelenleg nincs információ.

A társadalombiztosítási járulék továbbra is 29 %, a munkaadói járulék 3 %-os mértékű. Az egészségügyi hozzájárulás mértéke változatlanul 1.950 Ft/fő/hó.

A forrásszabályozásban – döntően a kieső 13. havi jövedelem hatásaként – a 2008. évi szinten történő stagnálás, illetve attól való elmaradás érzékelhető, amely arra kényszeríti az önkormányzatokat, hogy tovább keressék a megoldásokat a hatékonyabb közfeladat ellátás érdekében a gazdálkodásuk racionalizálására.

A megyei önkormányzati szférát érintően a forrásszerzés erősen központosított jellegű és korlátozott. Ismeretes, hogy a megyék adókivetési joggal nem rendelkeznek. A kötelező feladatok ellátásához jelentős forrást biztosító illetékbevételeknél a pénzügyi-gazdasági válság hatásaként, illetve az illetékjogszabály módosításának következtében – a 20 millió Ft alatti öröklések illeték mentességének bevezetése folytán – számottevő visszaesés várható. Jelentős forráskiesés következtében egyértelmű színvonal csökkenés prognosztizálható a működtetés területén.

Sok esetben a kényszer, másrészt a fejlődés igényének jelentkezésével a megyéknél a megszerzendő európai uniós forrásokhoz szükséges saját erő biztosítása érdekében az elmúlt másfél évben szinte valamennyi megyei önkormányzat – közte Nógrád Megye

Önkormányzata is – élt a kötvénykibocsátás lehetőségével (sajnálatosan azonban több más megyét érintően is nem egy esetben már a működési hiány részbeni kezelése céljából történt a kötvénykibocsátás, ami egyértelműen az eladósodottséghez vezet).

Az **önkormányzatunk** költségvetésének összeállításánál – a továbbra is kedvezőtlen feltételeket biztosító központi költségvetési kondíciók miatt, illetve a koncepcióban már előzetesen megfogalmazott költségtakarékosságot jelentő intézkedéseket is figyelembe véve – a **2009. évi költségvetést meghatározó** főbb rendező elvek az alábbiak szerint fogalmazhatók meg:

- Legfontosabb az **önkormányzat pénzügyi-likviditási helyzetének** a lehetőségek szerinti minél zökkenő-mentesebb biztosítása, **fizetőképességének megtartása, felvállalva ezzel az önkormányzat kötelező feladatainak ellátásában történő esetleges színvonal visszaesést is.**
- A pénzügyi nehézségek ellenére – a kibocsátott kötvényből biztosított saját források felvállalásával – 2009. évben is kiemelten kezelendő az **EU-s pénzek megszerzésével kapcsolatos fejlesztések, projektek előkészítése**, a rangsorolt pályázatok benyújtása. A felújítások, fejlesztések területén elsődleges a pályázati forrásokból megvalósuló, már előkészítés alatt álló, illetve halaszthatatlan feladatok megvalósítása.

Az összeállított költségvetési javaslatba beépültek mindazok az elképzelések, amelyek már a ciklusprogramban is megfogalmazásra kerültek és megvalósításukat az önkormányzat fel kívánja és fel is tudja vállalni. A napi likviditás biztosítása érdekében az év elejétől már „élesben” működik a továbbfejlesztett kis-kincstári finanszírozási rendszer. Ennek keretében – a számlavezető pénzügyintézzel együttműködve – a kamatkiadások csökkentése céljából az intézmények bankszámláinak napvégi egyenlegei bevonásra kerülnek az önkormányzati szintű összevont kamatszámításba.

A költségvetés végrehajtásához kapcsolódóan megfogalmazott elvek és feladatok megvalósítása azonban szükséges kényszerintézkedéseket, átszervezéseket, megszorításokat jelent. Rövidtávon ezek a likviditás biztosítását, hosszú távon a racionalizálásra irányuló célok elérését segítik elő. A korlátozó intézkedések számszaki vonzatai egyrészt már közvetlenül az intézmények szűkített keretszámaiban, másrészt közvetetten az elkülönített céljellegű előirányzatok formájában összegszerűen is megjelenítésre kerültek a költségvetésben.

BEVÉTELEK

Nógrád Megye Önkormányzata 2009. évben várhatóan több mint 12,7 milliárd Ft bevétellel gazdálkodik (lásd a rendelet 1. számú melléklete szerint). Az összes bevételen belül 10,9 milliárd Ft-ot meghaladó működési bevétellel lehet számolni, amely alig 1,5 %-kal haladja meg az előző évi eredeti előirányzatot (lásd 1/1. számú melléklet szerint). Fejlesztési célú feladatokra közel 1,8 milliárd Ft áll rendelkezésre, amelynek döntő része a 2008. évelején kibocsátott kötvényből képződött maradvány (lásd az 1/2. számú mellékletet).

Az önkormányzat legjelentősebb bevételi forrásai továbbra is a központi költségvetési kapcsolatokból származó bevételek, tehát ezek alakulása szabja meg az egész önkormányzati gazdálkodás kereteit. A mozgásteret alapvetően meghatározó az **állami támogatás 3.285 millió Ft** körüli összeggel (részletezését a 2. számú melléklet tartalmazza). Ez a szociális otthon évközi belépését is figyelembe véve 62 millió Ft-tal kevesebb a 2008. évi tervezettnél. A koncepcióban jelzettekhez képest is csak minimálisan, 6 millió Ft-tal több a realizálható bevétel.

Az ellátotti létszámhoz kapcsolódó fajlagos normatív hozzájárulásoknál ágazatonként eltérő változásokkal, de szinte minden területen a 2008. évinél kisebb összeggel kalkulálunk. A változás indoka döntő részben a csökkenő reálbérek, és a 13. havi illetményhez kapcsolódó központi forráselvonás. A normatívákban így sajnálatosan nem tükröződnek vissza a 2008. évi bérpolitikai intézkedések és az évközi jelentős mértékű energia és élelmiszer áremelések hatásai.

A **szociális ágazatban** – az új „Baglyaskő” Idősek Otthona (továbbiakban: idősek otthona) belépésével megnőtt ellátotti létszám hatását kivéve – a **normatívák** összegében növekménnyel már nem számolunk.

A normatívák mértéke átlagosan 3-3,5 %-os csökkenést mutat. A fajlagos visszalépésen túl sajnálatosan már több intézményünknel is – ami erre az ágazatra eddig nem volt jellemző – éves szinten csökkenő ellátotti létszámmal lehet csak kalkulálni. Ennek oka egyrészt a hosszadalmas beutalási folyamat, ami átmeneti üres férőhelyeket okoz és gondozási napok kiesésével jár, ezáltal csökkenti a lehívható normatív állami támogatások összegét. A másik ok a beutalásra várók érdeklődésének és ezzel a behívhatók számának csökkenése. Ma már hosszadalmas és számottevő létszámú sorbaállás nincs. A jelentős összegű térítési díjakra hivatkozva több ellátást igénylő és azok hozzátartozója nem kívánja, illetve nem tudja vállalni ezt a terhet.

A két okból eredően az ágazatba tartozó intézményekhez kapcsolódóan a központi forrásoknál – az idősek otthonát kivéve – közel 30 millió Ft-ot meghaladó az előző évhez viszonyított elmaradás. Az új idősek otthonára 154 millió Ft a kalkulált központi forrás, de ez is csak 61 %-a az intézmény támogatási szükségletének.

Az **oktatási feladatokhoz kapcsolódó** ellátotti mutatók számítási metodikája már két éve, 2007. szeptemberétől alapvetően megváltozott. A hozzájárulások igénybe vétele és elszámolása a megfelelő közoktatási statisztikai adatokra, az azt megalapozó előírt tanügyi okmányokra, analitikus nyilvántartásokra épül, és a korábbi évektől eltérően a normatív támogatás összege nagymértékben függ az osztályok, tanulócsoportok létszámától, a pedagógusok kötelező óraszámától, amely központi paraméter-rendszer alapján kerül kidolgozásra.

Összességében az előző évhez képest az ágazatban 1.150 millió Ft bevétel várható, ami 85 millió Ft-tal marad el a 2008-ban biztosított összegtől, ez 6,9 %-os visszalépést jelent. Ez egyrészt a kieső 13. havi illetmény elmaradásának hatásából, másrészt a gyermeklétszám folyamatos csökkenéséből ered. Ugyanakkor jelentősebb mértékű növekménnyel számolhatunk az Arany János Kollégiumi Programhoz kapcsolódó Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi és Szakiskolai Programjával összefüggő normatív, de teljes mértékben elszámolási kötelezettséggel terhelt támogatási lehetőség lehívásánál.

A közoktatás finanszírozásában továbbra is meghatározó az alap-hozzájárulás, melynek mértéke a 2008/2009. tanévre 2.550.000 Ft volt, ugyanakkor a 2009/2010. tanévre (2009. szeptembertől) 2.540.000 Ft. Az alap-hozzájáruláshoz kapcsolódnak az oktatásszervezési paraméterek alkalmazásával számított teljesítménymutatók.

A statisztikai adatok alapján úgy tűnik, hogy a közismerten folyamatos gyermeklétszám csökkenés hatásaként továbbra is rendkívül kedvezőtlenül alakulnak a közoktatási intézményeinkben az osztály átlaglétszámok, illetve rossznak ítéltető a kollégiumok kihasználtsága is. Új osztály beindításának csak a pásztói Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégiumban van reális esélye. A Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumban jelentős a gyermeklétszám csökkenés (közel 100 fő csökkenéssel számol az intézmény a 2009/2010-es tanévre), a többi középfokú intézményben optimális esetben stagnálás várható. Ezért is elengedhetetlen felgyorsítani a területen a megkezdett feladat-racionalizálást, a szükséges intézményi átszervezést, szakmai integrációt.

A **sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek oktatásához** kapcsolódó normatívák mértékének változása eltérő. Ezentúl, e területen is számottevő a gyermeklétszám csökkenés. A Nógrád Megyei Egységes Módszertani Intézmény és Gyermekotthonnál a 2008/2009. tanév statisztikai gyermeklétszáma 204 fő, ezzel szemben a 2009/2010-es tanévre 174 tanulóval számol az intézmény. Ez összességében 50 millió Ft-ot meghaladó központi bevétel kiesést okoz, ami szükségessé teszi az intézményi struktúra áttekintésének folytatását, újabb átszervezési intézkedések időben történő meghozatalát. A kollégiumi ellátást érintően az igénylők száma évek óta folyamatos csökkenést mutat. A várható kiesést csak részben kompenzálja az a változás, hogy a kiegészítő normatíva a 2008. évi négy hónapos finanszírozáshoz viszonyítva kiterjesztésre kerül egész évre.

A **gyermekvédelemlél** összességében a gondoskodás alatt állók létszámának évek óta tartó folyamatos csökkenése is egyre hátrányosabban érinti önkormányzatunkat, ez is indokolja az ezzel összefüggő kiadások mérséklését.

A **megyei közművelődési és közgyűjteményi feladatokra** az előző évi 174 millió Ft-tal szemben 2009. évre már csak 163 millió Ft körüli összeg várható, ez 6,4 %-os visszalépést jelent.

Az előző évhez és a koncepcióban számítottához képest is jelentősebb a **normatív kötött felhasználású támogatás** változása. Ezen belül is a legjelentősebb a közalapítvány szakmai tevékenységéhez a 2008. évihez képest a mintegy felére csökkenő támogatás, ami így már alig haladja meg a 11 millió Ft-ot. A többi tételknél nem számottevő a változás. Ugyanakkor új elemként lép be a diáksporttal kapcsolatos feladatok támogatása, amely azonban kevesebb, mint 1,2 millió Ft többletbevételt jelent csupán. A költségvetési javaslatban a normatív, kötött felhasználású támogatásokkal kapcsolatos kiadások a 4. számú mellékletben szerepelnek, ezek döntő része az érintett intézményekhez, illetve a Köznevelési Közalapítványhoz évközben - a központi folyósítást követően - kerül átadásra.

A 2008. évhez viszonyítva a megyei önkormányzatok **személyi jövedelemadó részesedésénél** – két év stagnálást követően – minimális, 3 %-os a növekmény. A megyei önkormányzatokat egységesen megillető átengedett személyi jövedelemadó összege az eddigi 355 millió Ft-tal szemben 370 millió Ft. A lakosságszám alapján számított összeg 110 Ft/főről 120 Ft/főre módosul. Ezen túl a megyei fenntartású intézményekben ellátottak

után járó személyi jövedelemadó részesedés normatív támogatása 20.000 Ft/ellátottról 20.755 Ft/ellátottra változik. Mindezek együttes hatása is csupán 16,4 millió Ft növekedés, ami nem tudja kompenzálni a megyei önkormányzatot érintő és sújtó egyéb kedvezőtlen intézkedéseket.

A 2. számú mellékletben bemutatjuk a normatív hozzájárulások, illetve átengedett részesedések központilag képződött forrásait, a 4. számú táblában pedig bemutatjuk azok intézményenkénti megoszlását.

Összességében a központi forrásoknál az előző évhez képest 63,7 millió Ft körüli a visszaesés, azonban ha az adatokból kiszűrjük az idők otthonával összefüggő központi forrásbővülést, akkor az egyéb feladatokhoz kapcsolódóan már jelentősebb, közel 170 millió Ft a támogatás visszalépés.

Ha ehhez viszonyítjuk a 2008. év elején hozott bérpolitikai intézkedések végrehajtásából, az évközi energia és élelmiszer árváltozásokból eredő többletkiadásokat, az már most érzékelhető, hogy a ciklusprogramban megfogalmazottak megvalósításához, a meglévő feladatok ellátásához, a vállalt kötelezettségekhez ezek a várható források igen kedvezőtlen pénzügyi, gazdálkodási pozíciót teremtenek, melynek következtében csökkenhet a feladatellátás színvonala is.

A számszerűsíthető forráshiányos helyzetet tovább nehezíti az a tény, hogy a megyei önkormányzatok most sem pályázhatnak az önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok részére elkülönített kiegészítő támogatási forrásokra, így még esélyt sem kapva a jelentős nagyságrendet is képviselhető esetleges energia árváltozások fedezetének központi forrásból történő támogatására.

Amennyiben az önkormányzat működőképessége olyan mértékben ellehetetlenül, hogy az veszélyezteti a mindennapi feladatellátást, úgy az önkormányzati miniszter visszatérítendő, vagy vissza nem térítendő támogatást adhat, melyet célhoz, feladathoz is köthet. Az itt elnyerhető források azonban az elmúlt években számunkra minimálisak voltak.

A költségvetési törvény 5.számú mellékletében elkülönített központosított előirányzatokból egyes meghatározott feladatokhoz (pl: átszervezésekkel összefüggő létszámleépítésekhez, közoktatási többletfeladatokhoz) várhatóan évközben, a támogatások igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól megjelenő rendeletek ismeretében nyújthatjuk be pályázatainkat.

A 2009. évközi tervezett központi bérpolitikai intézkedések végrehajtásáról, annak központosított előirányzathoz történő folyósításáról és elszámolási rendjéről később történik intézkedés.

A **működési célú bevételeket** érintően az **intézményi működési bevételek** az összes önkormányzati bevételek mintegy 13,1 %-át teszik ki. A 2009. évi tervszámok az előző évi eredeti előirányzathoz képest összességében 14,5 %-os növekedést mutatnak. Az új idők otthona nélkül a számított bevétel növekedés 2,5 %.

Az intézmények által tervezett, 10 millió Ft-ot meghaladó **működési célú átvett pénzeszközök** nagysága jelentősen elmarad a 2008. évi várható teljesülettől. Ez döntő részben abból adódik, hogy a megállapodásokkal átvett, pályázatokkal elnyert pénzeszközök egyszeri jellegűek, konkrétan előre nem tervezhető bevételek, így a bizonytalan forrásokkal még nem indokolt számolni, emellett ezekhez évközben plusz feladatok kapcsolódnak, így előre nem célszerű a tervezésük.

Az államháztartáson belülről származó bevételek egyik legnagyobb tétele az **Egészségbiztosítási Alaptól átvett pénz.** A Szent Lázár Megyei Kórház egészségbiztosítási pénztár által történő támogatásának tervezése az intézmény jelzése szerint az elmúlt évekhez viszonyítva most kedvezőbbnek tűnik, már december közepén rendelkeztek megfelelő információkkal. Az első félév várható bevételei viszonylag jól bemérhetők, a második félévre vonatkozóan még sok a bizonytalansági tényező. Az előző évi tervszámhoz képest 4,2 % körüli növekménnyel számolnak, ami kismértékben marad el a 2008. évi tényadatoktól. A 13 havi illetmények elmaradásának hatása itt sem került már beépítésre a keretszámba.

Az **önkormányzati bevételek** 2008. évi tényszámai az eredeti előirányzatokhoz képest jobb teljesülést mutatnak, ami viszonylag kedvezően hatott az évközi mindennapi működtetés likviditási helyzetére. Ez döntően az **illetékbevételeknek** az év első háromnegyedévében történő – a tervezettnél pozitívabb – utalásaiból eredtek. Azért is szükséges ezt hangsúlyozni, mivel a pénzügyi, gazdasági válság negatív hatásának következtében ez a kedvező tendencia megfordult. Novembertől már az előző év hasonló hónapjaihoz viszonyítva jelentős, mintegy 25-27 % körüli bevételkiesés mutatkozik. Visszaesés prognosztizálható az ingatlan piacon, a lakásértékesítéseknél érzékelhető a hitelkihelyezések beszűkülése. Az öröklési illeték jogszabály módosulásának következtében szintén számottevő bevétel kiesés várható. Mindezek hatásaként – a konkrét információk hiányában – az előző évhez, sőt már a koncepcióban jelzettekhez képest is jelentős visszaesssel lehet csak számolni. A jelenlegi tendenciákat figyelembe véve a 2008. évi tervszámhoz képest mintegy 250 millió, a tényszámhoz viszonyítva pedig 400 millió Ft kiesést prognosztizálunk. Ebben az előrejelzésben azonban a gazdaság alakulásától függően nagyon sok a bizonytalanság és még kedvezőtlenebb fordulat is bekövetkezhet. **A megyei önkormányzatnál a feladatok ellátásában az illetékbevételek alakulása meghatározó nagyságrendű, így annak ilyen nagymértékű visszaesése már veszélyezteti a mindennapi működés megfelelő színvonalon történő ellátásának folyamatos biztosítását.** Ezt az anomáliát az érintett minisztériumok felé jelezni kívánjuk.

A **kamatbevétel**nél a kötvénykibocsátásból elkülönített összegből képződő kamattal kalkulálhatunk, mivel az ütemezett felhasználási tervet is figyelembe véve történtek intézkedések az összegek kedvezőbb kamatozású lekötésére.

Az **intézményeink működtetéséhez** más önkormányzatoktól **átvett pénzeszközök** mértékét a hatályos megállapodásokra, illetve az előző évi tényadatokra alapozva vettük figyelembe.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár működéséhez Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával a megállapodás értelmében 35 millió Ft került a keretszámokba beépítésre. A város feladatkörébe tartozó és a baglyasaljai idők otthonában ellátandó 10 fő átmeneti gondozásának, illetve 20 fő idők nappali ellátásának biztosításához előzetesen 15 millió Ft körüli hozzájárulással kalkulálunk.

2009. január 1-jén lépett életbe az a rendelkezés, amely szerint a megyei jogú városi önkormányzatnak a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint biztosítania kell az illetékességi területén élők számára az otthont nyújtó és utógondozói ellátást. Ezt jelenleg a megyei önkormányzat látja el. A költségek viseléséről szóló megállapodás-tervezetünket a városi önkormányzat nem fogadta el arra hivatkozva, hogy kötelezettségüknek csak akkor áll módjukban eleget tenni, ha az ellátás fedezetül szolgáló források rendelkezésükre állnak. Megállapodás hiányában a

ténylegesen felmerülő többletkiadásaink megtérülése érdekében – aminek nagyságrendje több tízmillió Ft-ot is jelenthet – évközben megteesszük a szükséges intézkedéseket.

A Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény kihelyezett tagozataihoz a települési önkormányzatok várható hozzájárulása a megállapodásokban rögzítettek aktualizálását is figyelembe véve számításaink szerint mintegy 7 millió Ft körüli összeg. Ezek évközi befizetéseire – az elmúlt év kedvezőtlen fizetési morálját figyelembe véve – még nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani, annak elmaradása esetén szükség szerint élve a feladatellátás felmondásának lehetőségével is.

A költségvetés összeállításánál működési célú intézményi **pénzmaradvány** csak konkrét bevételi forráshoz kapcsolódóan, a rendelkezésre álló számlamaradvány figyelembe vételével került beépítésre a keretszámokba. A 2008. évi várható teljesülési adatokból látható, hogy az **intézményeknél** év végén volt - változó mértékű - pénzkészlet, melyek döntő részben áthúzódó feladatokkal terheltek. Az előző évek gyakorlatához hasonlóan most is csak a pénzmaradvány egy része épült be a keretszámokba, így a 2008. évről összeállított beszámoló során azok pontosítása szükséges. A beszámoló keretében jóváhagyott pénzmaradvány ismeretében még az első félévben sor kerül az ezzel összefüggő további előirányzatok rendezésére, ami javíthat az intézmények működési pozícióján. A **hivatalnál** pénzmaradványként az elkülönített alszámlán lévő összegek kerültek figyelembe vételre, ezek szintén feladattal terheltek. Jelentős összeg érkezett év végén a Halmazottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi és Szakiskolai Programjára (30,5 millió Ft), melynek végső felhasználási határideje 2009. június 30. A támogatás egy része a szerződés értelmében az érintett intézmény, a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium számlájára lett átutalva, a másik része – ami várhatóan visszafizetési kötelezettséget fog jelenteni – a hivatalnál alszámlán van elkülönítve. A 2009. tavaszára tervezett megyei védelmi gyakorlatra 3,5 millió Ft került az Önkormányzati Minisztériumtól átvételre. A kötvényből 2008. évben képződött kamatbevétel egy része a közgyűlés döntése értelmében a BGF Salgótarjáni Intézménye részére kerül majd átadásra, így annak elkülönítése is megtörtént.

A **fejlesztési célú bevételek** nagyságrendje 2009. évben várhatóan 1,8 milliárd Ft-ot megközelítő összegben prognosztizálható (lásd: az 1/2. számú mellékletet).

Ebből is legjelentősebb összegű a **fejlesztési célú pénzmaradvány**, ami döntő részben a 2008. februárjában kibocsátott 1,5 milliárd Ft-os kötvényből képződött, mivel eddig még csak minimális hányad került belőle felhasználásra. Továbbra is cél, hogy az elsősorban fejlesztési feladatok megvalósulását szolgálja, működés finanszírozására lehetőség szerint ne kerüljön beforgatásra.

Az idősek otthonához kapcsolódó címzett támogatásból várhatóan még 133,3 millió Ft lehívására lesz lehetőség 2009-ben.

Az ÉMOP 4.2.2. pályázatokon 2008-ban hozott döntéseknek megfelelően a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumnál, a pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthonnál, illetve a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonnál áthúzódó feladatokhoz közel 60 millió Ft-os elnyert összeggel számolunk, melyből december folyamán előleget már kaptunk, így az pénzmaradványként áll rendelkezésre. A Megyeháza homlokzati nyílászárói cseréjének folytatásához közel 19 millió Ft az elnyert TEKI támogatás.

Tervezés szintjén **vagyoneértékesítésből származó bevétel** bizonytalanságánál fogva nincs beépítve a keretszámokba. A közelmúltban több ingatlanunk elidegenítése is meghirdetésre került, sajnálatosan azonban a térségünkre jellemző, beszűkült ingatlan piaci igények miatt – ahogy arról a decemberi közgyűlésen is tájékoztatást adtam – az sikertelenül zárult. Amennyiben évközben az ingatlanokra lesz érdeklődés és eladásra kerülnek, úgy a befolyó bevételek döntően a pályázatok saját erős részének kiegészítését, és a hiány csökkentését szolgálják, elősegítve azzal is a legindokoltabb és halaszthatatlan fejlesztések, felújítások megvalósítását.

További **vagyonhasznosításból** tervezett bevétel a Dunai, Közép-Nógrádi és Ménes-völgyi vízrendszer 2009. évi eszközhasználati díjából képződő összeg, ez nyújt fedezetet a vízvezetékrendszerek rekonstrukciós, valamint felújítási munkáira, illetve a földterületek szolgalmi-, továbbá tulajdonjogának rendezésére.

Az intézmények tervezett fejlesztési típusú bevételei megközelítik a 29 millió Ft-ot. Jelentős az elmaradás az előző évi tervezettől, mivel 2008-ban közel 317 millió Ft volt a kórházi diagnosztikai szűrőközpont kialakításához elnyert egyszeri HEFOP támogatás. A tervezett előirányzat döntően már nyertes pályázatokból, szerződésekből befolyó **fejlesztési célra átvett pénzeszközök**. Jogszabályi változásokból eredően az oktatási intézmények szakképzési célú átvett pénzeszközeivel az intézményeink közvetlenül már nem kalkulálhatnak, ezekhez várhatóan a megalakult TISZK-ken keresztül lehet hozzájutni az érintetteknek.

Az **intézmények** pályázati forrásból, szakképzési hozzájárulásból képződött, előző évről áthúzódó **fejlesztési, felújítási célú pénzmaradványa** tervezés szintjén minimális összegű, az majd a beszámoló keretében lesz jóváhagyva és a keretszámokba beépítve.

KIADÁSOK

Nógrád Megye Önkormányzata és intézményei 2009. évi várható kiadása megközelíti a 13,8 milliárd Ft-ot, ami az előző év hasonló időszakában tervezett szintet 6,2 %-kal haladja meg. A **tervezett kiadásokkal az önkormányzat hiánya közel 1 milliárd Ft**. A hiány kismértékben, de meghaladja a 2008. évi számított szintet, a koncepcióban jelzettől azonban lényegesen kevesebb. Ugyanakkor sajnálatos, hogy teljes mértékben a működés területét érinti. Emellett azonban azt is érzékelni kell, hogy az előző évek strukturális intézkedéseinek pozitív hatása sajnos nem kompenzálja a központi forrásokból kieső támogatások, illetve az illetékbevételeknél várható visszaesések összegét. További jelentős összegű, 100 millió Ft-ot meghaladó önkormányzati kiegészítést igényel az új idők otthona éves szintű működtetése is. A hiányt növeli az év végén meglévő, 2009. évben törlesztendő 250 millió Ft körüli folyószámla és 159 millió Ft-ot meghaladó munkabérhitel.

A hiány még kezelhető szinten tartása érdekében további megszorító intézkedésekre van szükség. Elsősorban azokon a területeken indokolt keményebb beavatkozás, ahol az ellátotti létszám számottevő csökkenéséből eredően a feladatellátásban is vissza kell lépni úgy személyi, mint tárgyi feltételeket tekintve. A még kezelhető mértékű visszalépések érdekében szükséges megtenni mindazokat a lépéseket, amelyek a határozati javaslatban megfogalmazásra kerülnek.

A 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet 29.§ (1) bekezdése szerint az előterjesztésben a bevételek és kiadások eltérését most is külön részletezzük működési és fejlesztési feladatokra bontva. **A működés-fejlesztés aránya önkormányzati szinten 87-13 %**, ami az előző évi tervezés szintjén 91-9 % volt. Az arányeltolódás nem azt jelenti, hogy a működés háttérbe került a fejlesztéssel szemben, hanem arra utal, hogy a kötvény kibocsátásból eredően lehetőség nyílik az európai uniós források megpályázására, ami hosszútávon fejlődést irányozhat elő több területen is.

Az eddigi megszorító intézkedések ellenére is az érzékelhető, hogy több területen a működtetés még „drágább” lett, a csökkenő feladatellátás miatt a fajlagos kiadások nőttek. Így ezeknél a feladatoknál elsődlegesen, de a kialakult pénzügyi-gazdasági válságból eredő dekonjunktúra miatt az önkormányzat egészét érintően is indokolt a hatékonyság javítása érdekében mindazon körülmények feltárása és soron kívüli meglépése, amelyekkel a pénzügyi feszültségek mérsékelhetők.

A hiány mértékének kedvezőtlen alakulása teljes mértékben a **működési feladatokat terheli**. A számított hiány az összes kiadás 7,3 %-a, amely az évközben elvárt és a kiadásokat is mérséklő intézkedésekkel együtt csak akkor kezelhető, ha a tervezett bevételek realizálódnak. Ezzel kapcsolatosan legnagyobb feszültséget az illetékbevételek alakulásánál érzékelünk!

Számba véve az önkormányzat kiadásainak 2008. évi teljesülését, az intézményi átszervezésekkel kapcsolatos változások hosszú távú pénzügyi kihatásait, az újonnan belépett idősok otthona kiadásait egyértelmű, hogy **intézményi körben további struktúra átalakításra, megtakarításokat eredményező gazdaságosabb feladat-ellátási formák kialakítására, az egyéb önkormányzati kötelező feladatoknál még hatékonyabb, visszafogottabb ellátásra kell kiemelt figyelmet fordítani.**

Az adott pénzügyi lehetőségek, hitelkeretek és a feladatok ellátásához elengedhetetlen kiadások közötti különbség csak hitelből történő rendezése nem lehet megoldás, évközben a hiányt csökkentő további intézkedésekre elengedhetetlenül szükség lesz.

A fejlesztések területén a likviditási gondokat tovább erősítik a pályázatok utófinanszírozásából eredő fizetési nehézségek. Ez jelentős összegű forgótőke igénybe vételt jelenthet önkormányzati szinten, ami elsősorban a kötvénykibocsátásból képződött pénzmaradványból kezelhető.

Az előzőekből adódóan a koncepció szintjén már megfogalmazott célok továbbra is érvényesek, általános követelményként fogalmazódnak meg az alábbi elvárások:

- A feladatok ellátásához továbbra is a költségtakarékosságot, a pénzügyi hiány csökkentését középpontba állító szemléletre és intézkedésekre van szükség. Az „olcsóbb működtetés” továbbra is kiemelt követelmény minden területen.
- Fokozott lépések szükségesek mindazon bevételi források feltárására, amelyek a feladatellátás színvonalának megtartásához hozzájárulnak.

Ennek érdekében:

- Tovább kell folytatni az intézményi szervezeti struktúrák már megkezdett átalakítását. Ehhez valamennyi intézménynek legkésőbb március 20-ig olyan intézkedési csomagot kell összeállítani, amely legalább 2010. év végéig szóló időszakot érintően tartalmazza mindazokat az elképzeléseket, amelyekkel az

intézmények – a szűkített forrásokat is figyelembe véve – a működési kiadásait még takarékosabbá, hatékonyabbá tudják tenni.

- A dolgozói létszám további optimalizálásával, feladat összevonások megvalósításával cél a racionalizálás.
- A bérek alakulásánál a törvényi kötelezettségek teljesítését kell elsősorban biztosítani. Az intézményi saját hatáskörben hozott, a törvényi kötelezettségen felüli egyéb juttatások biztosítására nem lesz lehetőség. Az önkormányzat intézményeit érintően az egyéb adható juttatások mértéke egységesen a 2008. évi szinten marad.
- Az üzemeltetési kiadásoknál valamennyi területen a fokozott takarékosági intézkedések megtétele mellett, a felmerült kiadások teljesíthetősége érdekében a tervezéskor – a dologi kiadásokon belül – a közüzemi díjak körültekintő számbavétele az elsődleges kötelezettség.
- A szakértők bevonásával – gazdaságossági számításokkal megalapozva – tovább kell vizsgálni a központi közös beszerzés keretében egyes feladatok (pl.: ételmezési tevékenység, őrző-védő szolgálat, takarítás) kiszervezésének lehetőségeit, indokoltságát.

Az intézmények döntő része a tervszámok összeállításakor – érzékelve az önkormányzat pénzügyi helyzetét – az évközi intézkedések támogatáscsökkentő hatásait is figyelembe vette, összességében partnerként álltak a megszorításokhoz. Az intézményeknél több területen már a tervezés szintjén megfogalmazódtak a kiadások visszaszorítására irányuló elképzelések, de átgondolt, hosszú távra szóló javaslataikat márciusig várjuk. Ezt követően látszik lehetőség arra, hogy a közgyűlés kialakítsa azt az irányvonalat, amelynek eredményeként hatékonyabb feladatellátás valósulhat meg. A várható intézkedések nem mindenáron, de foglalkoztatotti létszám csökkenést is érinthetnek.

Az intézményi konzultációkon – amelyekre meghívtuk és több esetben részt is vettek a helyi szakszervezetek és a közalkalmazotti tanácsok képviselői – megfogalmazódott, hogy az előzetesen számított jelentős nagyságrendű, ezáltal pénzügyileg kezelhetetlen hiány nagysága miatt a szükségesnek ítélt támogatásokból meghatározott mértékben, további összegek befagyasztására és elvonására kényszerülünk, így **az intézményeknél 95 %-ban történő finanszírozás biztosítására látunk csak lehetőséget.**

A költségvetés keretszámai ezeknek a kiemelt követelményeknek a szem előtt tartásával kerültek kialakításra azzal, hogy az intézmények vezetői személyes felelőséggel tartoznak a jóváhagyott intézményi támogatási kereten belüli gazdálkodásért. Annak indokolatlan túllépése a határozatban megfogalmazott következményeket vonja maga után.

A **működési kiadások** a számítások szerint az összkiadás 87 %-át teszik ki, az ehhez kapcsolódó hiány mintegy 1 milliárd Ft. A 10,4 milliárd Ft (kórház nélkül 5,9 milliárd Ft) intézményi működési kiadáshoz közel 4,4 milliárd Ft **költségvetési támogatási** összegre teszünk javaslatot (lásd a 3/a. számú melléklet szerint). A támogatás csökkenés abszolút összegben közel 200 millió Ft, ami a 2008. évi eredeti előirányzathoz képest 6 %-os visszalépést mutat. Ez a változás döntőrészt a béreknél kieső 13. havi illetmények elmaradásából és az 5 %-os zárolásból ered, ugyanakkor az új idők otthona belépésével

feladatbővülésre is sor kerül. A csökkenés meghaladja a központi költségvetési kapcsolatokból származó bevételek csökkenését, ennek indoka, hogy a működés további forrásaként várható illetékbevételeknél már 25 % körüli visszaeséssel számolunk.

Mint ismeretes a működési kiadásokon belül a legjelentősebb volument – a működési kiadások közel 60 %-át – a **személyi juttatások és járulékaik** képezik. Ez az arány néhány intézménynél meghaladja a 70 %-ot, sőt van ahol közelít a 90 %-hoz is pl.: Rózsavölgyi Márk AMI-nél (tájékoztatásul az adatok a 3.számú táblákban). A közalkalmazotti bértábla nem változott. A köztisztviselők esetében is változatlanul – a 2008. évi mértéken – marad az illetményalap. A 2009. évi intézményi költségvetéseknél a jogszabályi módosítás következtében 13. havi illetményeket a keretszámok már nem tartalmaznak, ez a kórház kivételével közel 250 millió Ft kiadás csökkenést jelent. A költségvetési javaslatba még nem kerültek beépítésre a költségvetési törvény elfogadását követően megjelenő olyan jogszabályváltozások hatásai, mint pl. a minimálbér, egyes területen a kötelező pótlékok mértékének változásai. Az ebből adódó szükségletek biztosítására a 4. számú melléklet tartalmaz elkülönített előirányzatot. A tervezet az adható jellegű személyi kiadásokra továbbra is egységesen 2.000 Ft/fő/hó összeget irányoz elő. Ez a kiadás összességében (kórház nélkül) közel 40 millió Ft-ot jelent a költségvetésben. A keret felhasználásával kapcsolatban az intézmények önállóan dönthetnek arról, mely adómentes juttatási formában kívánják azt a dolgozók részére biztosítani. Szintén tartalmazza az intézmények keretszáma a kötelezően előírt 2 %-os kereset-kiegészítés összegét – ami járulékaival együtt meghaladja az 51 millió Ft-ot –, illetve a pedagógusok kiemelt munkavégzéséért járó kereset-kiegészítést, ami közel 40 M Ft kiadás (tájékoztató adatok a 9.sz táblában). A kereset-kiegészítés a jogszabályi előírások szerint keresetbe tartozó juttatásként használható fel, egyéb természetben nyújtott személyi juttatásokra nem fordítható.

Az intézmények áttekintették az álláshelyeiket, létszámkeretüket és a 2008. évi intézkedéseken túl néhány területen álláshely csökkentésre tettek javaslatot. Ezek egy része jelenleg üres, vagy nyugdíjazással összefüggésben megszűnő álláshely. A nyugdíjazásokkal, illetve egyéb munkaviszony megszüntetésekkel kapcsolatos egyszeri kiadások (soron kívüli jubileumi jutalmak, felmentések, végkielégítések) átmenetileg többletterhekkel is járnak, ugyanakkor a nyugdíjazások miatti létszámcserek hosszabb távon megtakarítást is eredményezhetnek.

Mivel a működési kiadások döntő részét a személyi juttatások teszik ki, ezért annak finanszírozhatósága érdekében tovább kell keresni azokat a belső szervezeti lehetőségeket, amelyek ezen a területen megtakarításokat eredményezhetnek. Költség-, haszon és hatékonysági számításokkal alátámasztva további szakmai és kiegészítő tevékenységek kiszervezését, átalakítását célszerű előkészíteni és végrehajtani.

A létszámstruktúra vonatkozásában jelenleg nem számolunk általános csökkenéssel, ugyanakkor **létszámbővítésekre jelenleg nincs lehetőség**. Az elmúlt évben hozott döntésekkel kapcsolatosan a 2009. évre áthúzódó kifizetéseknél, illetve a további racionalizálási intézkedésekkel összefüggő létszámleépítéseknél a felmerülő kiadások forrásigényének részbeni enyhítése céljából ebben az évben is élni kívánunk a központi költségvetésben e célra rendelkezésre álló pályázati lehetőséggel. A létszámleépítésekkel összefüggő – a pályázati kiírás eddigi ismeretei szerint szükséges – konkrét munkakör és létszámváltozás intézményi szintű bemutatását a határozati javaslatban rögzítjük.

A 2009. évi intézményi létszám irányszámokat a 3/c számú melléklet és az 5. számú táblában részletezettek szerint javasoljuk elfogadni.

Dologi kiadások területén főként a közüzemi díjváltozások, a hidegebb tél miatti többletfogyasztások következtében nem lehet csökkenéssel tervezni, ugyanakkor a központi források 2009-ben sem tartalmazzák dologi automatizmusokat. Ez azt jelentheti, hogy a folyamatos működtetés érdekében egyes dologi kiadásoknál pl. beszerzéseknél, vásárolt szolgáltatásoknál, szerződéseknél visszalépésre kényszerülhetnek az intézmények, ami esetenként a feladatellátás színvonalának csökkenését is jelentheti. Ezek kompenzálására pályázati és egyéb intézményi saját források, a képződött pénzmaradványok nyújthatnak még lehetőséget.

Az évközben jelentkező, előre nem tervezett, vis-maior többletkiadások kezelésére azonban most is javasolunk elkülöníteni központi keretet. A haladéktalanul bejelentett ilyen események finanszírozására, az előirányzatok rendezésére csak konkrét pénzügyi egyeztetések alapján lesz lehetőség, a kifizetéseknél a teljesülések szigorú felülvizsgálatát követően, nagyon indokolt esetekben, évközben teszünk javaslatot a szükséges támogatás módosítására.

Az **ellátottak pénzbeli juttatásai** a hatályos jogszabályok figyelembevételével kerültek az érintett intézményeknél beépítésre, tekintettel a létszámváltozásból eredő módosításokra is.

Az eredeti intézményi keretszámok, mint az elmúlt években, most sem tartalmazzák a **normatív, kötött felhasználású támogatásokból** fedezett célirányos kiadások teljes egészét (szociális és pedagógus szakvizsga, továbbképzés, pedagógiai szakszolgálat), ezeket a közgyűlés kiadásainál különítettük el és évközben szükség szerint kerülnek átcsoportosításra az intézményekhez. Hasonlóan évközben, negyedévente kerül átadásra a Köznevelési Közalapítvány részére a jóváhagyott kötött felhasználású támogatás is.

Az intézmények, azokon belül a nevesített feladatok kiemelt bevételi előirányzatait a 3/a. számú mellékletben, a kiadási előirányzatokat a 3/b. számú mellékletben részletezzük. A célonkénti felújításokat, a feladatonkénti fejlesztéseket a 3/d. számú melléklet tartalmazza. Az intézményi előirányzatok előző évhez viszonyított alakulását, a szükséges, illetve a pénzügyi hiány miatt 95 %-ban megállapított finanszírozási kereteket a 3. számú táblázatokban mutatjuk be.

A költségvetéshez kapcsolódó ágazatonkénti fontosabb feladatok

Az **egészségügyi ágazatban** a Szent Lázár Megyei Kórház a költségvetését az előző évektől eltérően kedvezőbb lehetőségek ismeretében tudta kialakítani. Az első félév várható bevételei már megalapozottak. A kórház jelenleg ismert pénzügyi helyzete alapján a második félévi működtetés jelenthet némi bizonytalanságot. A tervezett kiadási előirányzat megközelíti a 4,6 milliárd Ft-ot, ami az önkormányzat működési célú kiadásainak közel 38 %-a. Az előző évi működési tervszámaihoz képest 5 % körüli növekménnyel számol az intézmény, ami a többi ágazathoz képest viszonylag jobb kondíciót jelent. Kedvező központi intézkedés volt év végén az, hogy a kasszamaradványból a súlyponti kórházak nagyobb mértékű kiegészítést kaptak, ami érintette intézményünket is. Ennek eredményeként 2008. december 31-én jelentősen csökkent az átutemeztett szállítói tartozások mértéke (tájékoztatásul: 2007. december 31-én 308 millió Ft, 2008. december 31-én 106 millió Ft volt az átutemeztett összeg) és lejárt határidejű tartozásuk sem volt. Az intézmény a személyi és dologi kiadásait viszonylag jól tudta tervezni. Létszámleépítéssel sem számolnak, de a nyugdíjasok foglalkoztatásának szűkítését a lehetőségekhez képest folytatni kívánják. Továbbra sem ismert még az

Irányított Betegellátási Rendszerrel kapcsolatosan folyamatban lévő peres követelés kimenetele, a bíróság döntésétől függően az ebből befolyó esetleges többletbevétel tovább javíthat az intézmény pénzügyi helyzetén.

A **szociális ágazat** ellátó rendszerében jelentős minőségi előrelépést, ellátási színvonaljavulást jelentett az új idők otthona belépése. Ezáltal megszűnni látszik a beutalásra váróknál az évek óta gondot okozó sorban állás. Az intézmény huszonegyedik századi színvonalat képvisel, ugyanakkor a központi forráson és az intézményi saját bevételeken túl a működéséhez az önkormányzatnak jelentős pótlólagos forrást is kell biztosítania. Ennek csak kis részét kompenzálja a feladatellátásokhoz megállapodás alapján Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatától befolyó összeg.

Ami eddig erre a területre nem volt jellemző, sajnálatosan ebben az évben már több szociális intézményünkben is jelentkezik a kihasználatlanságnak egy minimális mértéke, sőt az új intézményt sem sikerült ez idáig maximális szinten üzemeltetni. Ennek okait a bevételek részletezésénél már jeleztem. A gondozási napok kiesésének egyik oka a hosszadalmas beutalási procedura, a másik ok a beutalásoktól történő visszalépések.

Az intézmények épületeinek állagából következőleg jelentős felújításokra, fejlesztésekre lenne igény. A berceli intézmény egy részében pályázati forrás segítségével megoldódhat a teljeskörű akadálymentesítés. A diósjenői intézménynél a zavartalan működés biztosítása érdekében elengedhetetlen a szennyvízelvezetés kérdésének rendezése. Több intézménynél a végleges működési engedélyhez előírtak teljesítése, az épületek felújítása, a rossz fűtési rendszerek kiváltása, gépjármű csere jelent megoldandó feladatot. Ezek döntő részben csak pályázati források bevonásával valósíthatók meg (pl. a kitagolások folytatása a diósjenői és berceli intézménynél, épületrekonstrukció a Reménysugár Otthonnál, ételszállító busz cseréje a berceli intézményben).

A ludányhalászi intézmény 2008-tól módszertani feladatok ellátását is végzi, az ehhez várható források és a kapcsolódó kiadások évközben pontosulnak, ezt követően kerül sor az előirányzatok rendezésére is. Az előző évhez hasonlóan szintén évközben várható központi forrás a diósjenői intézményben az ellátottak munka rehabilitációs foglalkoztatásának megvalósításához is.

A Reménysugár Otthonban az elmúlt évben a gyermekotthoni létszám tartósan alacsony kihasználtsága indokolta a 24 férőhelyről 16 férőhelyre történő módosítást. Ezzel összefüggésben indokolt és javasolt a gondozói létszám kettő fővel történő csökkentése.

A **gyermekvédelmi rendszert** érintően az évek óta tartó folyamatos ellátotti létszámcsökkenés miatt szükséges és indokolt továbblépni az intézményi struktúra belső átalakításában, a jelenlegi ellátó rendszer továbbgondolásában, a gyermekek legoptimálisabb elhelyezésében úgy a rendszeren belül, mint az önkormányzat más intézményeit is érintően (pl. a Reménysugár Otthon, EGYMI kihasználtságát is figyelembe véve). A lakásotthonok megóvásának, felújításának folytatására sikeres TIOP pályázat esetén látszik lehetőség.

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata helyett ellátott feladatok többletkiadásainak megtérülése jelentős kiegészítés lenne az amúgy is magas fajlagos kiadások kezelésében.

Az **oktatási ágazatban** a gyermeklétszám visszaesése miatt egyes intézményeknél tovább kell folytatni az intézményi átszervezést, de minden területen keresni kell a költségtakarékosabb megoldásokat.

A **Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium**, mint gazdasági központ több mint 1,5 milliárd Ft előirányzat felhasználását koordinálja. Költségvetési nagyságrendjénél fogva a kórház után a második legnagyobb önállóan gazdálkodó intézményünk, amely három részben önálló gazdálkodási jogkörrel felruházott intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait is ellátja. Ez a működési forma elősegítheti a megyei önkormányzat középfokú oktatási rendszerének egységesebb irányítását, a racionálisabb beiskolázási, szakképzési intézményhálózat működtetését, az „áttaníthatóság” lehetőségét. Ugyanakkor az intézmény a 2009. évi normatíva igény felmérésekor már jelezte, hogy a következő tanévet érintően 100 körüli tanulói létszám visszaeséssel számol. Ez várhatóan számottevő feladatellátás csökkenéssel is jár, és hatással lesz az óraszámok, az osztályok, a foglalkoztatotti létszámok alakulására.

Az ellátotti létszámot érintően csak a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium esetében várhatunk bővülést, 2009. szeptemberétől egy új osztály beindításával is számolunk. Ebben az intézményben a 2007. júliusi átvétel óta gond a kollégiumi részleg fűtésének kérdése. Ebben Pásztó Város Önkormányzatával folynak az egyeztetések a költségek mérséklése, illetve – a tulajdonossal történő közös teherviselés mellett – a régi kazánház kiváltásának minél célszerűbb megoldása érdekében.

A Liphay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium vezetése által körvonalazott elképzelések megvalósításához szükséges – a jelenlegi pénzügyi kondíciók mellett – plusz források biztosítását jelenleg nem tudja felvállalni az önkormányzat. A jelzett létszám igények biztosítására csak az intézményen belüli feladat átcsoportosítások esetén látunk lehetőséget.

A jelenleg fenntartásunkban lévő oktatási intézményeknél várhatóan a költségvetési keretszámok a számított – a tantárgyi csoportbontásokra, tanórán kívüli és egyéni foglalkozásokra felhasználható – óraszámok megtartásához, az osztályfőnöki, munkaközösség vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatokkal járó törvényi kedvezményekhez szükséges fedezetet tartalmazzák.

A tanulói létszám fogyása a **szakképzés területén** is számottevő. A feladatellátás minőségi javulását várnánk a megalakult – az önkormányzatunk részéről eddig már jelentős anyagi terhekkel járó – Területi Integrált Szakképzési Központ által koordinált és jelentős pályázati forrásokból megvalósítható fejlesztésekből. Ugyanakkor bizonytalanságot, kiforratlanságot érzékelünk a szakképzés tárgyi feltételeinek javításához eddig eredményesen működő szakképzési hozzájárulásoknak az érintettekhez történő eljutásánál. Ez egyes intézményeknél visszavetheti a szakképzés tárgyi feltételeinek megfelelő színvonalon történő ellátását, fejlődését.

Évek óta érzékelhető a **kollégiumi férőhelyek** kihasználtságának fokozatos romlása. Szinte valamennyi középiskolai kollégiumunkra jellemző az egyre csökkenő gyermeklétszám, a kollégiumi ellátást igénylők számának szűkülése. Ezen csak részben segít a AJKP programban való részvétel, de még itt sem elég eredményes a kihasználtsági mutató. A Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi és Szakiskolai Programja keretében szeptemberben 20 fő kezdte meg tanulmányait, év végére azonban ez a létszám már megfogyatkozott. Ennek oka lehet egyrészt a gyermekek családi környezetéből hozott mentalitás, másrészt meg kell vizsgálni ennek a szakmai hátterét is. A jobb kihasználtság érdekében szükséges előre lépni a kollégiumi helyek intézményi körön belüli átrendezésében, a körülmények minőségének javításában, ehhez segítség a

fenti programból ilyen célra fordítható keret, de szükséges további pályázati források felkutatása, illetve az érintett tulajdonos önkormányzatok hathatós segítsége is. Ez szinte valamennyi intézményünkre jellemző, ahol városi önkormányzatoktól átvett feladatokat látunk el. Ezeknél az ingatlanoknál – ahol a tulajdonjog nem szállt át önkormányzatunkra – a halaszthatatlan felújítási, fejlesztési feladatok megvalósításához a tulajdonos önkormányzatok szerepvállalása elkerülhetetlen (pl: Fáy András Szakközépiskola és Kollégium esetében a tornacsarnok, az iskola és a tanműhely állagának, a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium esetében a kollégium kazáncseréjének, a két-tannyelvű gimnázium épület felújításának kérdése).

E témakörhöz kapcsolódva jelzem, hogy 2009. júniusában lejár a feladat átvételéről szóló megállapodás a Fáy András Szakközépiskola és Kollégium, a Váci Mihály Gimnázium, a Liphay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium, a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, valamint a balassagyarmati Patvarci úti Általános Iskola vonatkozásában.

A jogszabályi változásokból adódó integrációs folyamatok erősödése, ezáltal az érintett intézményeinkben egyre csökkenő gyermeklétszám miatt is indokoltá vált évközben további szűkítés a **sajátos nevelésű gyermekek ellátását és pedagógiai szakszolgálati feladatokat** érintően. A gyermeklétszám folyamatos fogyása – ami minden tagintézményben az elkövetkező tanévre további jelentős csökkenést mutat – miatt folytatni kell a feladatellátás hosszú távú működési rendszerének rugalmasabbá tételét, alkalmazkodva az ellátotti létszám alakulásához. Ez döntő részben ismételten a balassagyarmati egység működése szükségességének újragondolását veti fel, keresve a megoldást a szakszolgálati feladatok ellátására is.

Az **alapfokú művészeti oktatás** területén a költséghatékonyság javítása érdekében keresni kell a tárgyi és személyi feltételek szükséges változtatásának lehetőségeit. A kihelyezett osztályok számának bővítésére nem látunk lehetőséget. Azok felé a települések felé pedig, ahol kihelyezett oktatás folyik, határozottabb lépésekre van szükség a felmerülő kiadásokhoz való hozzájárulás érdekében. A meglévő megállapodásokkal kapcsolatosan a települések fizető készsége a 2008. évi tapasztalatok alapján nem kielégítő.

A **Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Szakszolgálati Intézetnek** a 2008. márciusában történő átköltöztetését követően egyértelműen javultak a feladatellátás tárgyi feltételei, a TKVRSZB is kibővített alapterületen, jobb munkakörülmények között működik.

2009-ben a megyei Közoktatási Közalapítvány szakmai tevékenységéhez a tavalyi 22 millió Ft-hoz képest 2009-ben mindössze 11 millió Ft kötött támogatást kapunk és adunk át részükre. A csökkenő forrás szűkebb lehetőséget biztosít az intézményeink számára az alapítvány által kiírt pályázatokból.

A **közgyűjteményi, közművelődési ágazat** területét érintően már előzetesen is jelentős fejlesztési elképzelések kerültek megfogalmazásra a **Nógrád Megyei Múzeumi Szervezetet** érintően. A múzeum látogatóbarát jellegének erősítése a jelenlegi struktúra fejlesztését, újabb látványelemek kialakítását igényli. A Nógrádi Történeti Múzeum épületének felújítása pályázatból valósulhatna meg az új, XX. századi magyar munkásmozgalmi állandó kiállítással együtt. Ennek előkészítéséről a közgyűlés már több ízben is tájékoztatást kapott. Elkészült az erre vonatkozó koncepció, a tervezési munkák az

intézmény keretein belül, a tanácsadó cég koordinálásával folynak. Az ehhez szükséges kiegészítő források a kötvényből biztosíthatók.

A balassagyarmati irodalomtörténeti feladatok ellátásához az un. Aininger ház átalakítására szintén pályázati forrásokból látunk lehetőséget. Ennek előkészítéséhez a közgyűlés döntésének megfelelően az ARTEKA Művészet Határok Nélkül Egyesülettel szerződéskötésre kerül sor. A felmerülő költségeket önkormányzatunk és Balassagyarmat Város Önkormányzata 50-50 %-ban vállalja.

A korábbi években – elsősorban a régészeti munkákból – realizált jelentős bevételeknél a jogszabályi változásokból eredően tapasztalható némi visszaesés, feszítő gondot jelent az ebből képződött források szigorúan kötött jellege, az általános költségekre elszámolható kiadások egyre szűkülő, minimális mértéke.

A **Nógrád Megyei Levéltár** évek óta jelzett raktár kapacitási gondjainak megoldásánál meg kell vizsgálni az önkormányzat szabad, a feladatellátás köréből kivont ingatlanjainak hasznosítását is. Azonban pályázati lehetőség nélkül, anyagi feltételek hiányában ennek megoldása továbbra is csúszik.

A **Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet** működésében a megyei kötelező könyvtári feladatok ellátására a megyei jogú városi feladatokkal együtt Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával közösen működtetve kerül sor már évek óta. Az új együttműködési megállapodásban a város a 2008. évi 47 millió Ft-tal szemben már csak 35 millió Ft hozzájárulást biztosít. A közös finanszírozásból és tehervállalásból adódóan a megyei feladatokat érintően is ehhez igazodva áll módjában önkormányzatunknak a működtetést felvállalni. Ezáltal várhatóan úgy a kötelező városi, mint megyei könyvtári feladatoknál egyértelmű színvonal csökkenéssel kell számolni. Ehhez szakmai létszám feladásával is kalkulálni kell. A városi hozzájárulás mértéke számunkra kedvezőtlen, így megfontolandó és költségvetési okok miatt szükségessé válik az olcsóbb üzemeltetés érdekében a megyei és városi kötelező könyvtári feladatellátás más, szűkített formában történő ellátásának további vizsgálata. A kistérségek felé történő könyvtári szolgáltatásokra vonatkozó ez évi megállapodások megkötése folyamatban van (az ebből eredő átvett pénzeszközök az intézmény költségvetésében még nem szerepelnek), a kieső bevételek egy része ebből kezelhetőnek látszik.

A könyvtári és közművelődési feladatok integrációja az eddigi tapasztalatok alapján kedvezőnek minősíthető. Ugyanakkor nem zárható le ez a folyamat.

A Palócföld folyóirat kiadásához a várható, de még nem tervezett bevételekhez igazodóan egy visszafogottabb mértékű támogatást tartalmaz az előterjesztés.

A közgyűjtemény és közművelődés területén dolgozók esetében nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjon az ott lévő szellemi tőke bevonása az egész megye kultúrájának, a szolgáltató jelleg erősítésének érdekében.

Az **Ellátó Szervezet** költségvetése a megyeháza épületének üzemeltetésén túl az önkormányzat – az intézmények használatában lévőkön kívüli – egyéb vagyonának kezelését tartalmazza. Külön gond és jelentős többletköltség a Bátonyterenyén lévő szolgálati lakások fenntartása, üzemeltetése, mivel a 12 lakásból jelenleg csak 7 lakás lakott (jellemzően nagy a lakások használóinál a fluktuáció). Ismételten célszerű lenne felvenni a kapcsolatot Bátonyterenye Város Önkormányzatával, mint tulajdonossal a lakások további sorsával kapcsolatosan. A kiadások és bevételek egyensúlyának javítására van szükség az egyéb vagyongazdálkodás területén is.

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Hivatala, mint önálló intézmény tartalmazza a közgyűlés, a hivatal, a védelmi iroda, és külön megjelenítve a területi kisebbségi önkormányzatok kiadásait is.

A közgyűlési tagok tiszteletdíjának megállapítása a hatályos jogszabályokban foglaltak szerint, a 38.650 Ft köztisztviselői illetményalap figyelembe vételével történik.

A **közgyűlés egyéb kiadásai** jogcímenként, az előző évhez hasonlóan tíz fő feladatcsoportba rendezve a 4. számú mellékletben kerültek összefoglalásra.

Az intézmények költségvetési támogatásáról, valamint az ágazatokat érintő kérdésekről már szóltunk (4. számú melléklet I.-II./A-B fejezetei).

Az önkormányzati szintű foglalkoztatotti kört érintően a 2009. évi jogszabályi előírásokból adódó személyi jellegű többletkifizetésekből- és létszámváltozásokból eredő kötelezettségek teljesítéséhez céljellegű keret elkülönítését tartalmazza az előterjesztés. A költségvetési tárgyalások során több intézmény jelezte a nyugdíjazásokkal, felmentésekkel, személycserékkel kapcsolatosan várható egyszeri kiadások felmerülését, ezek kezelésére a konkrét igények jelentkezése során lehet visszatérni.

Továbbra is számolunk olyan kiadásokkal, mint az árváltozások ellentételezése, intézményvezetők teljesítményének elismerése, továbbtanulások támogatása, vis-maior helyzetek kezelése, mindezekre külön összegek kerültek most is elkülönítésre.

A 2008-ban megalakult TISZK működéséhez és az általuk koordinált pályázatokhoz kapcsolódó, felvállalt önrészek biztosításához szükséges összeggel kalkulálunk.

A Nógrád Megyei Sportági Szövetségek Szövetsége által ellátott megyei kötelező sportfeladatokkal kapcsolatosan 2009. évre 8,5 millió Ft támogatás átadásáról született előzetes szóbeli egyezség és ez került beépítésre a költségvetésbe is.

Ezen túl az önkormányzat belső, kiemelt feladatait az előző évek gyakorlatának megfelelően alakítottuk ki (III. fejezet). Továbbra is fenn kívánjuk tartani és tervezzük az évek óta eredményesen működő pályázati önerős keret képzését. Az **önkormányzati és intézményi pályázatokhoz saját erő címen 145 millió Ft került elkülönítésre**, ennek egy része szolgál a Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési program pályázatok önerős részének biztosítására. **A tervezett feladatok szükség szerinti előfinanszírozása és a saját hozzájárulások biztosítása a kötvény kibocsátásból és annak hozamaiból származó és elkülönített összegből kerül kifizetésre.**

A **területrendezési és fejlesztési** feladatoknál (IV. fejezet) kerültek megtervezésre többek között a Dunai, valamint Közép-Nógrádi ivóvíz távvezetékek felújítására, a tulajdonjogok rendezésére a kiadások.

Az európai uniós források megszerzése céljából a pályázatok előkészítése érdekében a közbeszerzési feladatokhoz szükséges tervezési munkák forrására – az áthúzódó kifizetéseket is figyelembe véve – 25,7 millió Ft-ot javaslok elkülöníteni. Jelenleg a megyei területrendezési terv törvényben előírt módosítására forrást nem tudunk elkülöníteni, évközben az ehhez kapcsolódó pályázati lehetőségek függvényében lehet rá visszatérni.

A **gazdaság, befektetés ösztönzéséhez** az elkülönített keret (V. fejezet) segítségével kiadványokkal, honlap működtetésével, konferenciák rendezésével, azon való részvételek támogatásával kívánunk hozzájárulni. Továbbra is működtetni kívánjuk a „Nógrád Megyei Gazdasági Kerek Asztal” társaságot, amely elősegíti a már itt lévő, illetve ide befektetni szándékozók egymásra találását.

A VI. fejezet a **Média, marketing, kommunikáció** keretében kölcsönös együttműködésre törekszünk a megyei sajtóval, helyi rádióval és televízióval. Minden területen keressük a lehetőséget a megye lakosságának minél hatékonyabb tájékoztatására.

„**Nógrád a varázslatos világ**” címszó alatt **idegenfogalommal** kapcsolatos feladatokra a VII. fejezetben különítünk el kereteket. 2009. évben is kiemelt feladatként kezelendő Nógrád megye idegenforgalmának menedzselése. A tervezett turisztikai desztinációs szervezet felállítása és működtetésének beindítása várhatóan jövő évre átnyúló feladat lesz. (Az előzetes kötelezettség vállalások szerint várhatóan 2010-re áthúzódó feladatokat a 4.számú melléklet külön oszlopában jelezzük.) Kiállításokon, vásárokon, road-showkon való részvétellel (pozsonyi, budapesti utazás kiállítás, egyéb bemutatók), „Nógrádi tavasz, nyár, ősz, tél” rendezvénysorozattal, promóciós anyagok kiadásával is elő kell segíteni megyénk ismertebbé tételét. Pályázat kiírását tervezzük rendezvények marketing kiadásainak támogatására, ezzel is hozzájárulva a térség idegenforgalmának fellendüléséhez.

A VIII. fejezetben a kötelezően ellátandó feladatok mellett azok a szociális és egyéb támogatási célú intézkedések szerepelnek, amelyek egységesen egy **Szolidaritási programcsomagot** képeznek.

A fiatalok Nógrád megyében maradása érdekében továbbra is részt vállalunk a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázati rendszerben az elmúlt évben született közgyűlési döntésnek megfelelő 4 millió Ft összeggel. A felsőfokú oktatási intézményekbe járó megyei diákok részére a 2008/2009. tanévre kiírt ösztöndíj pályázat döntését követően az első félévi támogatások kiutalására januárban sor került, így az már 2009. évet terhelő kiadás. A következő tanévre kiírásra kerülő pályázatnál hasonló nagyságrendű keret húzódik át 2010-re.

A közgyűlés döntésének megfelelően számolunk a BGF Pénzügyi és Számviteli Kara Salgótarjáni Intézményének működési támogatásával, melynek a 2009/2010. tanév második félévét érintő kötelezettség szintén áthúzódó feladat.

Szűkös pénzügyi helyzetünk ellenére továbbra is közvetlenül kívánjuk támogatni a Mecénás és a Nógrád Sportjáért Alapítványt. Anyagilag is segítjük a megyében megszervezésre kerülő kisebbségi napok, rendezvények megvalósítását, az időügyi tanács munkáját.

A **Nógrádi identitás fejlesztés** keretében (IX. fejezet) többek között olyan fontos célok vannak figyelembe véve 2009-re, mint a „Nógrádi identitás” programunk folytatása. Ennek keretében a kiskönyvtár sorozat újabb példányainak elkészítése, „Nógrádi Kvíz” könyv kiadása, Nógrád megye történelméből, nevezetességeiből, ismertségéből az ifjúság körében vetélkedő megszervezése, nógrádi gasztronómiai kiadvány előkészítése. Ezen túl a megyei kiemelt rendezvények megvalósítása (szeptember 20-i Megyenap megrendezése Bátorfyerenyén, a XIV. Nógrádi Folklór Fesztivál, Nemzetközi Muzsikás Tábor, stb...), a megye társadalmi életéhez szorosan kapcsolódó szervezetek, programok támogatása is beépült a fejezetbe.

Továbbra is indokolt a már bevezetett „Virágos Nógrádért” környezet szépítő verseny kiírása.

A közgyűlés kiadásainak egy részét képező **adósságrendezési kötelezettség** (X. fejezet) egyrészt a likviditás biztosítása érdekében évközben felvételre kerülő, egyre növekvő folyószámla- és munkabérhitelekkel összefüggő várható kamatterhekből adódik. 2008. december 31-én 250 millió Ft-ot meghaladó volt a működési célra felvett folyószámlahitelünk, illetve 159 millió Ft a december végén kifizetett bérekre felvett munkabérhitel, amelyek a 2009. évi pénzforgalmi mérlegünket jelentősen megterhelik.

Az OTP Bank Nyrt.-vel 2007. szeptemberében létrejött hitelszerződés alapján 149,8 millió Ft fejlesztési célú hitel felvételére került sor. A napokban a pénzüpi válságra hivatkozva a pénzintézet 100 bázisponttal (1 %-kal) történő ügyleti kamatemelést kezdeményezett. Ez tovább nehezítené az amúgy is feszített finanszírozási terheinket. Az önkormányzat adósságállományának és kamatkidadásainak csökkentése érdekében a kötvénnyből javaslom a fenti hitel visszafizetését. Mint ismeretes a kötvénnyből eredő pénzügyi kötelezettségek 4 év türelmi idő után terhelik önkormányzatunkat, így ezzel az intézkedéssel átmeneti terhek kerülnének ki a költségvetésből.

Általános tartalék jogcímen 20 millió Ft összegű előirányzat elkülönítését tartalmazza a javaslat.

A 2009. évi **felújítási, fejlesztési feladat**aink nagyságrendje megközelíti az 1,8 milliárd Ft-ot (részletezését lásd az 1/2., 3/b., 4. számú mellékletekben). Az önkormányzat és intézmények működését sújtó jelentős nagyságrendű hiány miatt a címzett támogatásból, elnyert pályázatból finanszírozott feladatokhoz szükséges kiegészítő forrásokon túl további felújítások, fejlesztések csak szerényebb volumenben, és a fejlesztési célt szolgáló kötvény kibocsátásából rendelkezésre álló összeg igénybe vételével vállalhatók fel.

A 4. számú mellékletben jogcímenként kerülnek bemutatásra azok a fejlesztési, felújítási feladatok, amelyek közül a következőket célszerű kiemelni:

A „Baglyaskő” Idősek Otthona megvalósítása során az építési munkák, az első beszerzés, bútorozás és a lebonyolítás szerződés szerinti számláinak kiegyenlítése után az eredetileg jóváhagyott keretből még 2009-ben 147 millió Ft-ot meghaladó összeg áll rendelkezésre. Ebből kiegészítő építési beruházásra, valamint egy speciális kisbusz beszerzésére kerül sor. Ezen túl az illetékes minisztériumnál kezdeményeztük további pótbeszerzések engedélyezését, amire még ez idáig nem érkezett válasz.

Az ÉMOP pályázaton 2008-ban született döntés alapján három akadálymentesítési projektünk megvalósítására nyílik lehetőség közel 60 millió Ft támogatás biztosításával. A meghirdetett munkákra benyújtott ajánlatok felbontására 2009. január 6-án került sor. Az alacsonyabb összegű ajánlatok alapul vételével is megállapítható, hogy a kivitelezések költsége és ezzel együtt a biztosítandó saját forrás jelentősen meghaladja a pályázat benyújtásakor számított összegeket. A megvalósításhoz a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon esetében bruttó közel 4,4 millió Ft, a Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon vonatkozásában közel 14,6 millió Ft, míg a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium épületegyüttesénél 25,8 millió Ft saját forrás szükséges. Tekintettel arra, hogy a műszaki tartalom csökkentésére nincs lehetőség, mivel a támogatás feltétele a teljes körű

akadálymentesítés megvalósítása, így szükség esetén a kötvény összegéből javaslom a forrás-kiegészítést.

Szintén pályázati forrásból folytatódhat a megyeháza nyílászáróinak cseréje.

A diósjenői Dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban a szennyvíztisztító már gazdaságosan nem üzemeltethető és felújítása sem célszerű. Szakértői vélemény alapján az intézmény szennyvizének elvezetéséhez szükséges a szennyvízhálózatra történő rákötés (4.sz melléklet II/A 8. sor).

A megyei önkormányzat tulajdonában lévő, üzemeltetésre átadott viziközmű távvezetékek használati díja terhére a szükséges felújítási feladatokon túl indokolt a szolgalmi-, illetve tulajdonjogi hiányosságok megszüntetésére is intézkedni, ahogy arról a közgyűlés a múlt évben már döntött. Ennek értelmében a munkák megkezdéséhez és a telekkönyvi bejegyzések 2-3 éven belüli rendezése céljából, a szükséges közbeszerzési eljárás mielőbbi indítása érdekében indokolt a fedezetet biztosítani.

Az érintésvédelmi és biztonságtechnikai felülvizsgálatok elvégeztetésére, a kockázat értékelésre vonatkozó feladatoknál az előző években elkezdett gyakorlatot folytatjuk.

Továbbra is keresni kell a lehetőséget több halaszthatatlan felújítási feladat megoldására. A beterjesztett költségvetés felújításokra, fejlesztésekre vonatkozó számszaki része azonban csak töredékben – a pályázatok önerejéhez és tervezési feladatokhoz – tartalmaz előirányzatot az intézmények részéről jelzett igényekhez képest (Tájékoztató a 8.a) b) c) táblázatok szerint). Ezeknek a jelzéseknek és javaslatoknak a megvalósíthatóságai azonban távol állnak a lehetőségektől, ugyanis azok összességében milliárdos nagyságrendűek. 2009-ben még pályázati források feltárásával is csak az igények kis töredékének kezelésére nyílhat lehetőség.

Halaszthatatlan a BLSZSZK Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium tornacsarnok tetőzetének felújítása, de ehhez elengedhetetlen Bátonyterenye Város Önkormányzatának anyagi támogatása is.

Elkészült a pásztói EGYMI fűtés rekonstrukciójának, a balassagyarmati Reménysugár Otthon korszerűsítésének építési engedélyezési és tender terve, a rekonstrukció része lenne itt is a fűtéskorszerűsítés, ami költségmegtakarítással is járna. A megvalósítás pályázatfüggő. A Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tetőfelújítása pályázat és tulajdonosi önkormányzati hozzájárulásától függő feladat.

A működést veszélyeztető vis-maior helyzeteket továbbra is soron kívül és egyedileg szükséges kezelni.

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően javaslatot teszek az önkormányzat tulajdonában lévő **lakások, üdülők**, valamint a salgótarjáni kemping **bérleti**, illetve **szolgáltatási díjaira**.

A bérlakások havi, fajlagos díjának meghatározása során a megelőző években rendszerint a prognosztizált éves infláció mértékével egyező díjemelés történt. A tavalyi évben ettől eltérően 15 %-os mértékű növekedés volt. Ennek oka, hogy a Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának díjai közel kétszeres mértékűek, amelyhez közelíteni kívántunk. A 2009. évre vonatkozó lakbér meghatározását – figyelembe véve a bérlők csökkenő teherviselési képességét, de fenntartva a Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata által alkalmazott díjakhoz történő igazodás szükségességét – „a város és község” besorolások „Salgótarján város és egyéb település” besorolásokra történő módosításával, az előző éves összeg 10 %-os emelésével javasoljuk.

Az üdülők esetében a korábbi évek gyakorlata szintén a szolgáltatási díj inflációt követő emelése volt. Az elmúlt két évben a díjak szinten tartása, majd 12 %-os emelése mellett a díjkonstrukciókat egyszerűsítettük. Sajnos az üdülők kihasználtsága ettől függetlenül nem elvárásaink szerint alakultak. A 2009. éves üdülési díjak megállapítása során – az üdülési kedv fenntartása érdekében, figyelemmel a családok csökkenő teherviselő képességére – díjemelést nem javasolunk.

A salgótarjáni kemping esetében sajnos a műszaki állapot és a szolgáltatás színvonala továbbra sem változott. A díjmegállapítás tekintetében ez alapvetően meghatározó, ezért a szolgáltatás, a szállásdíjak szinten tartására teszünk javaslatot.

Összefoglalva megállapítható, hogy a 2009. évi feladatellátáshoz kapcsolódó pénzügyi kereteknél folytatódik a 2008. évben elindult, a korábbi évektől kedvezőtlenebb folyamat.

Az önkormányzatok, így a mi önkormányzatunk gazdálkodását is rendkívüli kedvezőtlenül érinti a közelmúltban kialakult és a prognózisok szerint még tovább mélyülő pénzügyi-gazdasági válság. A számottevő forráscsökkenés miatt a korábbi évekhez képest még szigorúbb, következetesebb és esetenként – a szándékunktól függetlenül – „drasztikusabbnak” érezhető intézkedések meghozatalára kényszerülünk.

Már ezidáig is jelentős intézményi struktúra átalakítást hajtottunk végre és emellett számtalan egyéb költségtakarékosságot eredményező lépésre kényszerültünk. Ennek ellenére a 2008. évet sajnos folyószámla és munkabér hitellel zártuk.

A 2009. évi költségvetés összeállítása így már eleve többszáz millió Ft-os kötelezettséggel indul. Az ingatlan piac beszűkülése, az öröklési illeték módosítása következtében jelentős forráskieséssel kell számolni az illetékbevételeknél, ami a mindennapi működtetéstől von el forrásokat. Emellett tovább „terheli” költségvetésünket az új idők otthona már éves szinten jelentkező többletforrás igénye is.

Mindezeket túl sajnálatosan egyre több területen, de főleg az oktatási ágazatban ellátotti létszám csökkenés várható, ami további intézményi átszervezéseket tesz szükségessé. A kieső 13 havi illetmények miatt a központi források szinte minden területen szűkülnek, holott a költségek – különösen a dologi kiadások – várhatóan nőni fognak.

Egyértelmű, hogy jelen pillanatban a működés területén mutatkozik nagyobb feszültség, ahol a képződött bevételeket jelentősen meghaladóak az alapfeladatok kiadási igényei. Így a kialakult szűkös forráslehetőségek miatt az intézmények finanszírozását az indokolt mértékhez képest csak 95 %-ban lehet most felvállalni, ez várhatóan az ellátás színvonalában visszalépést fog keletkeztetni.

A beterjesztett költségvetési javaslatban a megszorítások egy része már érvényesítésre került, így a továbbra is jelentős mértékű hiány miatt folytatni kell a feladat-ellátások újragondolását, a költségtakarékosságot eredményező lépések megtételét. Az intézmény vezetők döntő többsége a költségvetés összeállításánál partner volt a megoldások keresésében. További együttműködésükre, a szükséges intézkedések végrehajtásánál a fegyelmezett, következetes munkájukra a megoldások keresésében szükség lesz.

A tervezett felújítási, fejlesztési feladatok megvalósítását csak külső, döntő részben pályázati források megszerzésével lehet felvállalni. Az ehhez nélkülözhetetlen önerő a kibocsátott kötvény elkülönített összegéből biztosíthatónak látszik.

A költségvetés végrehajtásához szükséges feladatok a határozati javaslatban kerültek megfogalmazásra, amelyek betartása elengedhetetlen ahhoz, hogy a számított hiány mértéke – az önkormányzatra háruló feladatok ellátása mellett – az év során csökkenjen.

Az előzőeknél kisebb mértékű létszámcsökkentésekkel összefüggésben külön határozati javaslatot tartalmaz az előterjesztés a központi támogatás megszerzéséhez kapcsolódó pályázati kiírásnak megfelelően.

Kérem a Tisztelt Közgyűléstől az előterjesztés megtárgyalását és a költségvetési rendelet tervezet szerinti megalkotását, valamint a határozati javaslatok elfogadását.

Salgótarján, 2009. január 28.

Becsó Zsolt

NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK

.../2009. (.....) Kgy.

R E N D E L E T E

Nógrád Megye Önkormányzata 2009. évi költségvetéséről

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 65. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Nógrád Megye Önkormányzata (továbbiakban: önkormányzat) 2009. évi költségvetéséről a következő rendeletet alkotja:

I. FEJEZET

Nógrád Megye Önkormányzata kiadásainak és bevételeinek fő összege, a hiány mértéke és finanszírozásának módja

1. § (1) Az önkormányzat 2009. évi költségvetésének

kiadási főösszegét	13.737.481 E Ft-ban
bevételi főösszegét	12.737.800 E Ft-ban
hiányának összegét	999.681 E Ft-ban

állapítja meg.

(2) Az önkormányzat összevont költségvetési mérlegét az 1. számú melléklet, ezen belül működési mérlegét az 1/1. számú melléklet, fejlesztési mérlegét az 1/2. számú melléklet tartalmazza.

2. § (1) Az 1. § (1) bekezdésben megállapított bevételi főösszeg költségvetési címenkénti, kiemelt előirányzatok szerinti megosztását az 1., 1/1., 1/2., 2., 3/a. számú mellékletek tartalmazzák.

(2) Az 1. § (1) bekezdésében megállapított kiadási főösszeg címenkénti, kiemelt előirányzatok szerinti megosztását az 1., 1/1., 1/2., 3/b., 3/d., 4., 5., 6. számú mellékletek tartalmazzák.

(3) Az intézmények 2009. évi alkalmazotti létszámkeret-előirányzatát a 3/c. számú mellékletben foglaltak szerint állapítja meg.

(4) Az általános tartalék – a 4. számú melléklet XI/1. során lévő összeg – az év közben jelentkező többletfeladatokra, előre nem tervezhető kiadásokra fordítható.

3. § A közgyűlés felhatalmazza elnökét az 1. §-ban foglalt hiány kezelésére, ahhoz kapcsolódó intézkedésekre:

- (1) A működési hiánynál az éven belüli likviditási problémák kezelésére szükség esetén munkabérhitel, illetve 1.000.000 E Ft-os keret erejéig folyószámlahitel felvételére intézkedjen.
 - (2) A működési hiány nagyságára tekintettel az évközben jelentkező esetleges működési zavarok esetén az Önkormányzati Miniszter „Működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatási keretére” pályázatot nyújtson be, valamint a létszámcsökkentéssel kapcsolatos kiadásokra elkülönített központosított előirányzatból lehetőség szerint kiegészítő állami támogatást igényeljen.
 - (3) A fejlesztési, felújítási feladatok megvalósításával összefüggő kifizetésekre, a 149,8 millió Ft fejlesztési célra felvett hitel törlesztésére a külső forrásokból keletkezett bevételeken túl a kötvénykibocsátásból elkülönített összeg terhére történjen kifizetés.
4. § A közgyűlés kötelezettséget vállal arra, hogy a felvett hitelek visszafizetésének, a kibocsátott kötvények visszavásárlásának időtartama alatt a törlesztendő (visszavásárolandó) összegeket (tőke- és kamattartozást) a többi kiadást megelőzően a költségvetésekben (így a 2009. évben is) betervezi és jóváhagyja.

II. FEJEZET

Az önkormányzat és intézményei előirányzatainak megállapításával, teljesítésével kapcsolatos rendelkezések

5. § (1) A közgyűlés elnöke jogosult e rendelet 4. számú mellékletében a IX/5. sorszám alatti Elnöki keret címen elkülönített 7 millió Ft erejéig, az előre nem látható egyéb feladatok, támogatási kérelmek finanszírozására, kötelezettségek vállalására és teljesítésére. A közgyűlés elnöke a keret felhasználásáról félévente beszámol a közgyűlésnek.
- (2) A közgyűlés elnöke jogosult e rendelet 4. számú mellékletében az V-IX. fejezetek elkülönített kereteiből történő támogatások biztosítására, kötelezettségek vállalására, melyekről az éves költségvetési beszámolóval egyidejűleg tájékoztatja a testületet.
- (3) A közgyűlés egyszeri hozzájárulást, támogatást engedélyez gazdálkodó szervek, vállalkozások, társadalmi szervezetek, egyházak, önkormányzatok és intézményei részére számadási kötelezettség előírása mellett az (1)-(2) bekezdésben jelzett keretek terhére. A támogatás kiutalására – lehetőség szerint utófinanszírozással – csak írásbeli szerződés alapján kerülhet sor, melyben meg kell határozni a támogatással való elszámolás feltételeit és módját. Az elszámolási kötelezettség nem megfelelő teljesítése esetén a további támogatást fel kell függeszteni.
- (4) Az (1)-(2) bekezdésben meghatározott keretektől alapítvány részére történő támogatás átadására csak a közgyűlés hozzájáruló döntését követően kerülhet sor. A közgyűlés által létrehozott alapítványok az éves költségvetési

beszámolóval egyidejűleg kötelesek számadást adni a közgyűlés által részükre 2009. évben nyújtott pénzeszközök felhasználásáról.

- (5) A költségvetési évben az egybeszámított, egy támogatott részére kettőszázezer, vagy azt meghaladó összegben nyújtott támogatást a döntést követő 60 napon belül az önkormányzat honlapján közzé kell tenni. Valamennyi támogatás közzétételére a beszámoló során, azzal együtt kerül sor.
6. § Az önkormányzat sajátos bevételeinél évközben jelentkező bevételi többlet felhasználásáról a közgyűlés dönt, a döntésnél a legfontosabb rendező elv a hiány csökkentése.
7. § (1) A közgyűlés döntése szerinti időközönként, de legkésőbb a tárgyévet követő év február 28-ig, december 31-ei hatállyal dönt a költségvetési rendeletének módosításáról, azon belül az önkormányzat intézményei kiemelt előirányzatainak módosításáról.
- (2) Az intézmények a felújítási előirányzat módosítást célonként, a fejlesztési kiadás előirányzatának módosításait feladatonként kötelesek bemutatni.
- (3) Az intézmények a jóváhagyott költségvetési támogatást, a kiemelt kiadási előirányzatokat nem léphetik túl, azokra többletkötelezettséget nem vállalhatnak, ennek betartásáért az intézmény vezetője személyes felelősséggel tartozik. A kiemelt előirányzatokon belül a részelőirányzatokat – belső határozat alapján – a közgyűlés tájékoztatása nélkül is módosíthatják.
- (4) Az intézmények vezetői munkáltatói és bérgazdálkodói jogkörük gyakorlása során nem vállalhatnak olyan tartós elkötelezettséget, amelyhez többlet támogatást igényelnének a 2009., illetve az azt követő évekre.
- (5) Az intézmények vezetői belső határozat alapján, saját hatáskörükben kezdeményezett kiemelt előirányzat változtatásról a megyei főjegyzőt egyedileg vagy külön értesítés alapján, de legkésőbb a tárgyévet követő január 20-ig tájékoztatják.
8. § A közoktatási intézményeknél a mindenkor hatályos közoktatási törvény előírása szerint számított tantárgyi csoportbontásokra, tanórán kívüli és egyéni foglalkozásra felhasználható órakeretek megtartásához szükséges fedezetet az intézményi keretszámok tartalmazzák.
9. § A közgyűlés a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Hivatala költségvetésén belül a nyugállományú köztisztviselők kedvezményes étkeztetésének biztosítására 600 E Ft szociális keretet különít el.
10. § A közgyűlés a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Közlönye 2009. éves előfizetési díját 2009. január 1. napjától 6.000 Ft-ban állapítja meg.

III. FEJEZET

Az önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek pénzellátása

11. § (1) A rendelet 3/a. számú melléklete szerinti költségvetési támogatás összegét – a (2), (3) bekezdésben foglaltak kivételével – az intézmények által készített heti, havi finanszírozási ütemterv figyelembe vételével az érvényes finanszírozási rendszer keretében kell biztosítani.
- (2) A jóváhagyott intézményi felújítási és felhalmozási előirányzat teljesítéséhez kapcsolódó költségvetési támogatás teljesítményarányosan finanszírozható.
- (3) Az évközi egyszeri céljellegű pótelőirányzatokat teljesítményarányosan kell finanszírozni.
- (4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltaktól a közgyűlés elnökének a hozzájárulásával – az önkormányzati költségvetés likviditási szempontjaira tekintettel – indokolt esetben el lehet térni.
- (5) A közgyűlés felügyelete alá tartozó intézmények pénzmaradványának elszámolását a közgyűlés hivatala vizsgálja felül. A zárszámadási rendelet hatályba lépéséig a várható pénzmaradvány terhére kötelezettség nem vállalható, kivéve a feladattal terhelt, céljellegű pénzmaradványokat.
- (6) Az intézményeknél fejlesztési, felújítási és egyéb feladatok csak a teljes források – támogatások, átvett pénzeszközök, fejlesztési célú bevételek – biztosítása esetén indíthatók. Utófinanszírozású pályázatok esetében az erre a célra elkülönített keret terhére a közgyűlés elnökének jóváhagyásával átmeneti intézményi támogatás nyújtható.

IV.FEJEZET

Önkormányzati tulajdonú lakások bérleti díja

12. § A közgyűlés a megyei önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 5/2006. (II.24.) Kgy. rendelet 5. § (5) bekezdése alapján a lakások fajlagos bérleti díját 2009. évre vonatkozóan az alábbiakban határozza meg.

A lakások havi fajlagos bérleti díja:

(1) Salgótarján városban	Ft/hó/m²
(a) összkomfortos lakás esetén	234
(b) komfortos lakás esetén	167
(c) félkomfortos lakás esetén	127
(d) komfort nélküli lakás esetén	74

(2)Egyéb településeken	Ft/hó/m ²
(a) összkomfortos lakás esetén	213
(b) komfortos lakás esetén	146
(c) félkomfortos lakás esetén	98
(d) komfort nélküli lakás esetén	50

V. FEJEZET

Záró és egyéb rendelkezések

13.§ (1) E rendelet – a (2) bekezdése kivételével – kihirdetése napján lép hatályba, mellyel egyidejűleg a Nógrád Megye Önkormányzata a 2009. évi átmeneti gazdálkodásról szóló 46/2008. (XII.22.) Kgy. rendelet hatályát veszti.

(2) Jelen rendeletben foglalt pénzügyi bevételi és kiadási előirányzatok 2009. január 1-jétől – visszamenőlegesen – hatályosak.

Salgótarján, 2009. február 12.

Becsó Zsolt
Nógrád Megyei Önkormányzat
Közigyűlésének elnöke

dr. Barta László
Nógrád megyei főjegyző

I. HATÁROZATI JAVASLAT

Nógrád Megye Önkormányzata 2009. évi költségvetésének végrehajtására

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Nógrád Megye Önkormányzata 2009. évi költségvetéséről szóló .../2009. (II.....) Kgy. rendeletének (továbbiakban: Kvr.) végrehajtásához kapcsolódóan a hiány csökkentése és a folyamatos gazdálkodás biztosítása érdekében az alábbi határozatot hozza:

I. Intézkedések a költségvetés végrehajtásához

1. A közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény 6. sz. mellékletében „A működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatása” keretből, a 2009. évi költségvetésben lévő jelentős nagyságrendű működési hiány miatt a feltételektől függően az Önkormányzati Minisztertől kiegészítő állami támogatást igényeljen. Az Önkormányzati, valamint a Pénzügyminiszter felé kerüljön jelzésre a megyei önkormányzatot érintően a várható illetékbevételek kieséséből eredő központi forrás biztosításának kérdése.

Határidő: a pályázat benyújtására a részletes útmutató kiadásától függően, a Pénzügyminiszter felé történő jelzés azonnal

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

2. a) A közgyűlés felkéri az intézmények vezetőit, hogy a költségvetésben jelzett hiány nagyságára tekintettel legkésőbb 2009. március 20-ig készítsenek intézkedési tervet a jóváhagyott kereteken belüli gazdálkodás végrehajtása érdekében. Az írásos javaslatban 2010. év végéig bezáróan a tervezett intézkedések, létszámváltozások kerüljenek megfogalmazásra, ütemezésre, az ebből várható megtakarítások számszerűen bemutatva.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: valamennyi megyei fenntartású intézmény vezetője

- b) A közgyűlés utasítja elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy az a) pontban az intézmények által jelzettek alapján a szükséges intézkedésekről a közgyűlést az áprilisi ülésen tájékoztassák és tegyenek javaslatot a további szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László, megyei főjegyző

3. A közgyűlés felhívja az intézmények vezetőinek figyelmét a jóváhagyott költségvetési támogatás, valamint az álláshelyek betartására. A közgyűlés utasítja elnökét, hogy a jóváhagyás nélküli túlfinanszírozás, illetve létszám túllépés esetén kezdeményezze az intézmény vezetőjének felelősségre vonását.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
valamennyi megyei fenntartású intézmény vezetője

4. A közgyűlés felhatalmazza a megyei főjegyzőt, hogy a 2. pontban foglaltak végrehajtása érdekében, illetve az éven belüli likviditási helyzet alakulásától függően az intézményektől a jogszabályban előírt negyedéves pénzforgalmi jelentésen túl – amennyiben indokolt – további adatszolgáltatást, információt kérjen.

Határidő: értelemszerű

Felelős: dr. Barta László, megyei főjegyző,
az érintett intézmények vezetői

II. Bér és létszámváltozással összefüggő intézkedések

5. a) A 2009. évben folytatódjon a garantált illetményen felüli, munkáltatói jogkörben nyújtott adható bérelemek, pótlékok fokozatos megszüntetése. Ezen intézkedéseket a kötelező soros lépésekkel, átsorolásokkal egyidejűleg célszerű tovább folytatni, élve a differenciálás lehetőségével. A jogszabályi lehetőségek és az ellátotti létszámok alakulásának függvényében további intézkedéseket kell tenni a vezetői szintek számának csökkentésére. Mindezen intézkedéseknek a Szent Lázár Megyei Kórházban is érvényesülni kell a célszerűség figyelembe vételével.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: valamennyi megyei fenntartású intézmény vezetője

- b) Az intézmények költségvetése tartalmazza a közalkalmazottakat érintő 2 %-os keresetkiegészítést, illetve az oktatási törvény figyelembe vételével a minőségi munkavégzésért járó kereset-kiegészítést. Ezek felhasználásáról – a kifizetést megelőzően tájékoztatva arról a megyei főjegyzőt – az intézmények vezetői saját hatáskörben döntenek. A tényleges – rendszeres személyi juttatáson belül történő – felhasználásokról a 2009. évi zárszámadás során kötelesek számot adni.

Határidő: értelemszerű

Felelős: valamennyi megyei fenntartású intézmény vezetője

- c) Az intézményeknél évközben átmenetileg (GYES,GYED), vagy véglegesen megüresedő munkakörökről soron kívül értesíteni kell a megyei főjegyzőt. A hiány szakmák miatt tartósan (1 hónapon túli) üres álláshelyek csak az előírt végzettségű szakemberekkel tölthetők be, figyelemmel az esetleges pályáztatási kötelezettségre is. Azok ideiglenesen sem csoportosíthatók át nem ágazat-specifikus munkakörökbe.

Határidő: értelemszerű

Felelős: valamennyi megyei fenntartású intézmény vezetője

6. A közgyűlés utasítja elnökét, hogy – szükség esetén szakértők bevonásával – készüljön elemzés az egyes üzemeltetési feladatok más formában történő ellátásának vizsgálatára, a költség- és létszám-racionalizálás elsődlegességét figyelembe véve (élelmezési tevékenység,őrzés-védelem, portaszolgálat, stb...). Az elemzés eredményétől függően indokolt esetekben kerüljön sor a feladatellátás központi közös beszerzés keretében történő átalakítására, kiszervezésére.

Határidő: 2009. április 10. az elemzésre, illetve értelemszerűen

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
az érintett intézmények vezetője

7. a) A tervezett létszámleépítéseknel a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatására benyújtásra kerülő pályázat miatt az előzetesen egyeztetett munkakörök ütem szerinti megszüntetéséről kell gondoskodni.

Határidő: folyamatos

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
az érintett intézmények vezetője

- b) A foglalkoztatotti jogviszony bármilyen jogcímen történő megszüntetése során a felmentési idő alatti munkavégzés jogszabály szerinti legmagasabb mértéke alkalmazandó, melytől eltérni csak különösen indokolt és méltánylást érdemlő esetben lehet.

Határidő: folyamatos

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
az érintett intézmények vezetője

8. A közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy az intézményi dolgozók továbbtanulásának támogatására elkülönített keret felosztásáról az intézmények (beleértve a Szent Lázár Megyei Kórházat is) által beküldött igények alapján döntsön. Felhívja az intézmények figyelmét, hogy a továbbképzések ütemezésénél fokozottabban vegyék figyelembe az önkormányzat költségvetésének szűkös lehetőségeit.

Határidő: az igények benyújtására 2009. március 31. és folyamatos
a döntésre 2009. április 30. és folyamatos

Felelős: az érintett intézmények vezetői,
Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

9. a) A közgyűlés felhatalmazza elnökét az intézményvezetők munkájának differenciált anyagi elismerésére, jutalmazására, a közgyűlés utólagos tájékoztatása mellett.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

- b) A közgyűlés az intézményeknél az szja mentes adható juttatások mértékét az előző évi szintnek megfelelően biztosítja (a megyei kórház kivételével) a 2009. január 1-jén ténylegesen foglalkoztatott létszámot figyelembe véve. Ezek felhasználásáról az intézmény vezetője dönt.

Határidő: értelemszerű

Felelős: az érintett intézmények vezetői

10. a) A közgyűlés felhívja az intézmények vezetőinek figyelmét a 12/2002. (IV.25.) Kgy. határozat 8. pontjának maradéktalan betartására.

- b) A közgyűlés utasítja az intézmények vezetőit, hogy az intézményi saját dolgozóval a munkaköri leírásban nem szereplő feladatokra kötött megbízási szerződésekről negyedévente, utólag - negyedévet követő hó 15-éig - tájékoztassa a megyei főjegyzőt a feladatot ellátó személy, a megbízásra vonatkozó feladat, díjazás, és a megbízás időtartama pontos megjelölésével.

Határidő: értelemszerű

Felelős: az érintett intézmények vezetői

III. Felújítási, fejlesztési feladatokkal összefüggő intézkedések

- 11.a) A közgyűlés a 2009. évi költségvetés végrehajtása során a fejlesztések közül kiemelt feladatként kezeli:
- A „Baglyaskő” Idősek Otthona beruházásának befejezését,
 - Az előzetesen már benyújtott pályázatok eredményessége esetén azok megvalósítását.
- b) A testület a 2009. évben kiírásra kerülő pályázatokon elsősorban az alábbi feladatok megvalósulását tartja támogathatónak, ezért azok pályázati előkészítésére kell a hangsúlyt helyezni:
- A Nógrádi Történeti Múzeum épületének felújítását, új XX. Századi magyar munkásmozgalmi állandó kiállítás megvalósítását,
 - A balassagyarmati irodalomtörténeti feladatok ellátásához a balassagyarmati un. Aininger ház átalakítását Balassagyarmat Város Önkormányzatával együttműködve,
 - A diósjenői Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban a szennyvízhálózatra történő rácsatlakozást,
 - A BLSZSZK Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium tornacsarnok tetőzetének felújítását Bátorfyerenye Város Önkormányzatának anyagi támogatásával,
 - A pásztói EGYMI és a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium, a balassagyarmati Reménysugár Otthon fűtés korszerűsítését,
 - A Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tetőfelújítását a Balassagyarmat Város Önkormányzata, mint tulajdonos hozzájárulásával.
- c) A testület fontosnak ítéli a megnyíló európai uniós forrásokra benyújtandó pályázatokhoz (ezen belül elsősorban a Múzeum, Hollókő, Turisztikai Desztinációs Szervezet) szükséges projektek, tervek előkészítését.
- d) A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a Kvr. 4. sz. mellékletében céljelleggel elkülönített pályázati sajtóterős rész terhére a pályázatokhoz szükséges saját forrás biztosítására kötelezettséget vállaljanak.
- e) Felkéri az elnökét, hogy az önkormányzat által benyújtásra került pályázatokról a közgyűlést utólagosan, a soron következő ülésen tájékoztassa.
- f) A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a felújítási, fejlesztési feladatok finanszírozására a kötvényből elkülönített összegből szükség esetén lehívást kezdeményezzenek.
- g) A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a 149,8 millió Ft fejlesztési célra felvett hitel visszafizetésére a kötvényből elkülönített összegből lehívást kezdeményezzenek, az ehhez szükséges szerződés módosításra intézkedjenek.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László, megyei főjegyző

12. A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a 4. sz. melléklet II/A. 1, 2., 5., soraiban tervezett keretek terhére indokolt esetben az azonnali beavatkozást igénylő feladatok kezelésére soron kívüli támogatást biztosítsanak. Erről a közgyűlést utólagosan tájékoztatni kötelesek.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László, megyei főjegyző

13. A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt gépjárművek szükség szerinti (hivatali és intézményi) beszerzésére.

Határidő: 2009. november 30.

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László, megyei főjegyző

14. A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a megyei önkormányzat tulajdonában lévő, üzemeltetésre átadott víziközmű távvezetékek szolgalmi-, illetve tulajdonjogi hiányosságok ütemezett megszüntetésére közbeszerzési eljárás keretében intézkedjenek.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László megyei főjegyző

15. A közgyűlés utasítja elnökét, hogy tegyen intézkedést a szükséges érintésvédelmi- és biztonságtechnikai felülvizsgálatok elvégeztetésének folytatására, a kockázat értékelésre, keresve az önkormányzati szintű egységes rendezés lehetőségét.

Határidő: 2009. június 30.

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

IV. Ágazati feladatokkal kapcsolatos intézkedések

16. A közgyűlés az ellátotti létszámok csökkenésének kezelésére intézmény átszervezését határozza el a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, valamint a Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthont érintően.

Utasítja az érintett intézmények igazgatóit, hogy a I/2. pontban jelzett, 2009. március 20-ig elkészített javaslatban már az átszervezéssel összefüggő konkrét intézkedéseket is fogalmazzák meg.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Csank István Csaba, a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium igazgatója,
Koós Istvánné, a Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon igazgatója

17. A közgyűlés a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet városi könyvtári feladataihoz biztosított Salgótarján Megyei Jogú Város támogatásának csökkenése miatt a városi feladatokhoz kapcsolódó kiadások szűkítése keretében az álláshelyek számát négy fővel csökkenti. Utasítja az intézmény igazgatóját, hogy a feladat visszalépéssel összefüggően a belső struktúra átalakítására és a további költségcsökkentő intézkedésekre tegyen javaslatot, azok lehetőségek szerinti mielőbbi végrehajtását kezdje meg.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Bódi Györgyné dr. a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet igazgatója

18. A közgyűlés felhívja a nevelési-oktatási intézmények igazgatóinak figyelmét, hogy az osztályok és csoportok szervezése úgy történjen meg, hogy a létszámok a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény 3. számú melléklete [Kiegészítő szabályok] 10. pontjában a 2009/2010. nevelési évre, tanévre meghatározott paraméter-rendszerre vonatkozó táblázatban foglalt csoport/osztály átlagléttszámtól lefelé lehetőleg ne térjenek el. Amennyiben a felvételek alapján az osztályok illetve csoportok átlagléttszáma várhatóan nem éri el a költségvetési törvényben meghatározott mértéket, akkor azok szervezése előtt az eltérésre vonatkozóan be kell szerezni az Oktatási, Kulturális és Egyházügyi Bizottság engedélyét.

Határidő: tanévkezdést megelőzően, de legkésőbb 2009. szeptember 1.

Felelős: nevelési-oktatási intézmények igazgatói

19. a) A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy Szécsény Város Önkormányzatával a mezőgazdasági oktatási feladatok ellátása érdekében az érintett ingatlanok tulajdonjogának rendezésére további tárgyalásokat folytasson. A testület felkéri elnökét, hogy a tárgyalás eredményének függvényében javaslatát terjessze a közgyűlés elé.

Határidő: 2009. június 30.

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László

- b) A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a Salgótarján Megyei Jogú Város területén élő gyermekek számára biztosított otthont nyújtó és utógondozói ellátással kapcsolatosan, – megállapodás hiányában – a ténylegesen felmerülő többletkiadások megtérülése érdekében a szükséges intézkedéseket tegyék meg. Az intézkedésekről a közgyűlés utólagosan kapjon tájékoztatást.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László

20. a) A közgyűlés utasítja az Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatóját, hogy dogozza ki és a közgyűlés elnökét tájékoztassa a települések 2009. évben fizetendő hozzájárulásairól, mely alapján a megkötött Együttműködési megállapodások Függelékeiben lévő számszaki adatok módosulnak.

Határidő: 2009. március 10.

Felelős: Ember Csaba, a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatója

- b) A közgyűlés utasítja elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézménytől kapott információk alapján kezdeményezzék és írják alá a 2009. évre vonatkozó Együttműködési megállapodás módosításokat.

Határidő: 2009. március 31.

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László, megyei főjegyző

21. A közgyűlés felhatalmazza elnökét és a megyei főjegyzőt, hogy a 2009. évre meghatározott kötött normatív támogatásokat és a feladatfinanszírozáshoz kapcsolódó központosított előirányzatokat az érintett intézményeknek – a tényleges teljesülés alapján – egyszeri céljellegű pótelőirányzatként, teljesítmény arányosan biztosítsák. A közgyűlés elnöke az előirányzat átrendezésére év közben tegyen javaslatot a közgyűlésnek.

Határidő: folyamatos

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke
dr. Barta László, megyei főjegyző
a feladatok teljesítéséért az érintett intézmények vezetői

V. A megye egyes településeivel kapcsolatos közös feladatok

22. A közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy a megyei önkormányzat feladat ellátásában érintett települési önkormányzatok vezetőivel a területükön található megyei fenntartású intézmények és egyéb feladatok közös megoldása érdekében folytasson egyeztetéseket, kiemelten kezelve a megye városaiban található múzeumok, alapfokú művészeti iskolák fenntartásához való települési önkormányzatok hozzájárulásának kérdését. Az egyeztető megbeszélésekről a közgyűlést megfelelő formában tájékoztassa.

Határidő: a közgyűlés júniusi ülése, illetve folyamatos

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

VI. Egyes ingatlanok szolgáltatási díj megállapításai

23. A közgyűlés az 15/2008. (III.14.) Kgy. határozat VI/24-25. pontjait hatályon kívül helyezi, és egyúttal dönt az alábbiakról:
- a) Az önkormányzat tulajdonát képező balatonföldvári és a berekfürdői üdülőt Nógrád Megye Önkormányzatának Ellátó Szervezete üzemeltetésében hasznosítja.
- b) Az üdülők alapvetően a közgyűlés tagjai, a közgyűlés hivatalában és az önkormányzat intézményeiben foglalkoztatottak (ideértve az onnan nyugdíjba vonult alkalmazottakat is), valamint a velük egy háztartásban élő házastársuk, élettársuk, gyermekük, szüleik kedvezményes üdülését szolgálják.

- c) Az üdülők kihasználtságának biztosítása érdekében külön meghatározott díjtételek mellett – a kedvezményezett körön túl – az üdülő igénybevételének lehetőségét mindenki számára biztosítja.
- d) Szüleivel együtt üdülő gyermek 18 éves korig kedvezményben, 3 éves kor alatt díjmentességben részesül.
- e) A balatonföldvári üdülő esetében az iskolai kirándulások szervezésének segítésére minimum 15 fős egyidejű igénybevétel esetén a csoport tagjai részére – ideértve a felnőtt-korú kísérőket is – a gyermekdíjjal azonos díjtétel alkalmazását teszi lehetővé.
- f) A közgyűlés az önkormányzati tulajdonú üdülők 2009. évi díját – amely összeg tartalmazza az általános forgalmi adót, de nem tartalmazza az üdülőhelyi díjat – a következőkben határozza meg:

	Ft/fő/nap
– Teljes díj	2800
– Kedvezményes díj	1950
– Gyermek és csoportos diák díj	1200

- g) Az üdülési szolgáltatás előjegyzésének, a díjfizetésnek és a szolgáltatás igénybevételének rendszerét és feltételeit az Ellátó Szervezet határozza meg.
- h) Az üdülési szolgáltatás díját minden évben felül kell vizsgálni, és azt a költségvetésről szóló rendelettel egy időben a közgyűlés elé kell terjeszteni.

Határidő: értelemszerű

Felélő: Virágh Krisztina, az Ellátó Szervezet igazgatója

24. A közgyűlés az önkormányzati tulajdonú salgótarjáni kemping 2009. éves szolgáltatási díjait – amelyek tartalmazzák az általános forgalmi adót, de nem tartalmazzák az üdülőhelyi díjat – a Nógrád Megye Önkormányzata Ellátó Szervezete által történő üzemeltetésről szóló 127/2003. (XII.18.) Kgy. határozat 1. pontja alapján a következőkben határozza meg:

Szállásdíj

Kőmotel és panzió	1.950 Ft/fő/éj
Famotel és üdülőház	1.500 Ft/fő/éj

Sátorozási díj:

- sátor területhasználat	800 Ft/sátor/nap
- lakókocsi területhasználat	1.600 Ft/lakókocsi/nap
- szállásdíj felnőtt	650 Ft/fő/éj
- szállásdíj gyermek (14 év alatt)	380 Ft/fő/éj

Csoportos, minimum 15 fős szállásfoglalás esetén 10 %-os kedvezményt biztosít.

Csoportos diák szállásfoglalás esetén 20 %-os kedvezmény biztosítható.

VII. Záró intézkedés

25. A közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy a határozatban foglalt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedéseket tegye meg, és ezekről folyamatosan tájékoztassa a testületet.

Határidő: folyamatos

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

Salgótarján, 2009. február 12.

Becsó Zsolt
a megyei közgyűlés elnöke

A határozatot kapják:

1. Az SZMSZ 45. § (4) bekezdésében foglaltak – a közlöny útján
2. Irattár

II. HATÁROZATI JAVASLAT

a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatására kiírt pályázat benyújtásáról

1. a) Nógrád Megye Önkormányzata 2009. évi költségvetési rendelete 3/c. számú melléklete tartalmazza a 2009. évi engedélyezett létszámkereteket.
- b) Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy a jóváhagyott engedélyezett létszámkeret betartása érdekében a felmentéssel, végkielégítéssel együtt járó létszámcsökkentések fedezete egy részének biztosítása érdekében az ehhez kapcsolódó állami támogatás igénylésére pályázatot nyújt be.
2. a) A közgyűlés a 2009. évi létszám- és feladat racionalizálással kapcsolatos intézkedései során az alábbi intézmény - munkakör szerinti - létszámkeretének változását határozza el:

Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon, Bercel	
Engedélyezett költségvetési létszámkeret 2008. évi módosított előirányzat szerint:	68 fő
Költségvetési létszámkeret csökkentés:	1 fő
Engedélyezett költségvetési létszámkeret 2009. évi előirányzat szerint:	67 fő
Létszámcsökkentéssel megszűnő munkakör:	
Ápoló	1 fő
Összesen:	1 fő

A közgyűlés utasítja az érintett intézmény vezetőjét, hogy a létszámcsökkentéssel kapcsolatos munkáltatói intézkedéseket a jogszabályi előírások betartásával tegye meg.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: érintett intézmény vezetője

- b) Az önkormányzati szintű végleges létszámcsökkentéssel kapcsolatban meghozott döntések egyidejűleg az álláshelyek megszüntetését is jelentik, és legalább 5 évig nem állíthatók vissza, kivéve, ha jogszabályból adódó többletfeladatok ezt indokoltá teszik.
 - c) Nógrád Megye Önkormányzata költségvetési szerveinél a meglévő üres álláshelyeken, az előreláthatólag megüresedő álláshelyeken, vagy a tervezett új álláshelyeken, illetve szervezeti változás, feladatátadás következtében az önkormányzat fenntartói körén kívüli munkáltatónál az érintett munkavállalók – munkaviszonyban töltött ideje folyamatosságának megszakítása nélküli – foglalkoztatására nincs lehetőség.
- 3.) A közgyűlés utasítja elnökét, hogy a létszámcsökkentés miatt a központi költségvetési hozzájárulásra a pályázat elkészítéséről és – a kiírás feltételrendszerének függvényében a legközelebbi határidőben – annak benyújtásáról gondoskodjon.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

Salgótarján, 2009. február 12.

Becsó Zsolt
a megyei közgyűlés elnöke

A határozatot kapják:

1. Az SZMSZ 45.§ (4) bekezdésben foglaltak – a közlöny útján,
2. Irattár.

Nógrád Megye Önkormányzatának
2009., 2010., 2011. évi összevont mérlege

7. sz. tábla

E Ft

Ssz.	Bevételek	2009.évi terv	2010.évi terv	2011.évi terv	Ssz.	Kiadások	2009.évi terv	2010.évi terv	2011.évi terv
1.	Intézményi működési bevételek	1 666 821	1 751 829	1 823 654	1.	Személyi juttatások	5 167 278	5 218 951	5 292 016
2.	Társadalombizt.Alaptól átvett pénz	4 321 558	4 498 742	4 683 190	2.	Munkaadót terhelő járulékok	1 650 369	1 666 873	1 690 209
3.	Állami támogatás	2 717 980	2 829 417	2 945 423	3.	Dologi kiadások	4 493 874	4 538 813	4 647 744
4.	Átengedett SZJA	567 252	590 509	614 720	4.	Ellátottak pénzbeli juttatása	28 045	30 000	35 000
5.	Egyéb önkormányzati bevételek	1 526 330	1 604 173	1 669 944	5.	Működési célú kamatok	47 000	45 000	50 000
6.	Működési célú pénzmaradvány	144 096			6.	Egyéb működési célú kiadások	128 052	109 000	110 000
7.	Füügő, átfutó, kiegyenlítő bevétel				7.	Általános tartalék	20 000	20 000	20 000
	Működési bevételek	10 944 037	11 274 670	11 736 932	8.	Füügő, átfutó kiad.,várható pénzk.			
8.	Működési hitelműveletek bevételei					Működési kiadások	11 534 618	11 628 636	11 844 969
I.	Működési bevételek	10 944 037	11 274 670	11 736 932	9.	Működési hitelműveletek kiadásai	409 100	550 000	650 000
					I.	Működési kiadások összesen	11 943 718	12 178 636	12 494 969
9.	Intézményi fejlesztési bevételek	28 833	31 140	33 413	10.	Felújítások	199 738	100 000	110 000
10.	Címzett támogatás	133 327			11.	Felhalmozási kiadások	429 391	447 069	642 603
11.	Pályázati pénzeszközök	63 322	68 388	73 380	12.	Egyéb fejlesztési célú kiadások	13 000	30 000	35 000
12.	Egyéb fejlesztési célú bevételek	70 781	75 806	80 810	13.	Fejlesztési tartalék	1 001 735	600 000	
13.	Fejlesztési célú pénzmaradvány	1 497 500	1 001 735	600 000	14.	Év végi maradvány, füügő tételek			
	Fejlesztési bevételek	1 793 763	1 177 069	787 603		Fejlesztési kiadások	1 643 864	1 177 069	787 603
14.	Fejlesztési célú hitel				15.	Fejlesztési hitelműv.kiadásai	149 899		
II.	Fejlesztési bevételek összesen	1 793 763	1 177 069	787 603	II.	Fejlesztési kiadások összesen	1 793 763	1 177 069	787 603
III.	Bevételek összesen	12 737 800	12 451 739	12 524 534	III.	Kiadások összesen	13 737 481	13 355 705	13 282 572
IV.	Hiány összesen	999 681	903 966	758 038					
	Bevételek mindösszesen	13 737 481	13 355 705	13 282 572		Kiadások mindösszesen	13 737 481	13 355 705	13 282 572